

การศึกษาพฤติกรรมประชานิยมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

มิถุนายน 2555

การศึกษาพฤติกรรมประชานิยม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาพฤติกรรมประชานิยมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
มิถุนายน 2555

วัลยภรณ์ แดงเกิด. (2555). การศึกษาพฤติกรรมประชานิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอกกรอบ 2. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.คณะกรรมการควบคุม: ดร.อรอุมา เจริญสุข, ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชานิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีเพศ และคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) แตกต่างกัน และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ และคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(LAS) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 5 โรงเรียน เป็นนักเรียนเพศชาย จำนวน 195 คน และนักเรียนเพศหญิง จำนวน 202 คน รวมทั้งหมด 397 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดพฤติกรรมประชานิยมเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเมื่อวิเคราะห์ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.95 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง (Two-Way MANOVA)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมประชานิยม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.98, df = 12, P = .00$) 2) นักเรียนที่มีระดับคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ต่างกัน มีพฤติกรรมประชานิยมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 0.92, df = 24, P = .57$) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรายด้านพบว่า มีพฤติกรรมประชานิยมด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านการยอมรับ เคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล ด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม ด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมของไทย ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานะานุรูป ด้านการมีความรับผิดชอบ ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ ด้านการรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) จากการศึกษาไม่พบผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ และระดับคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชานิยม

THE STUDY OF DEMOCRATIC BEHAVIOR IN MATTAYOMSUKSA III THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2 THE ASSESSMENT STANDARD OF
EDUCATION ROUND 2

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

June 2012

Wanyaphon Daengkoet. (2012). *The study of democratic behavior in mattayomsuksa III the secondary educational service area office 2 the assessment standard of education round 2*. Master thesis, M.Ed. (Educational Measurement). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Orn-uma Charoensuk, Ph.D., Wilai Lak Langka, Ph.D.

The purposes of this research were To compare the behavior of democracy students at three schools and school districts 2, there were scores of quality basic education level, area of study (LAS) are different. and the interactions between the sexes. And assessment of quality basic education level, area of study (LAS) were used to study the students at three schools, schools and school districts second semester of second year 2554: 5 school. Students were 195 male and 202 female students have total 397 multi-stage sampling (Multi-Stage Random Sampling) is a tool used in this study. Democracy is the standard behavior scale, the 5-level analysis with a confidence coefficient alpha (Alpha Coefficient) of 0.95, and analyze data using basic statistics, including mean, standard deviation. And multiple two-way analysis of variance (Two-Way MANOVA).

The research finding concludes as follows 1) students with different gender. Democratic behavior. Differences are statistically significant at the .05 ($F= 2.98$, $df= 12$, $P= .00$) 2) students with scores of quality basic education area of study (LAS) has a different behavior of different people and not statistically significant at the .05 ($F= 0.92$, $df= 24$, $P= .57$) .also found that behavior. The behavior of the democratic role. Accept the opinions of others. In that respect the rights and obligations of the major parties. The thinking of the common good. The participants also thought I was done with the good manners of Thai culture. Respect to the identity The responsibility. The new use of intelligence. The reason for the decision. Known as the great leader and follower. Differences are statistically significant at the .05 3) the study found no interaction between the sexes. And level of quality basic education area of study (LAS) that affect the behavior of people.

ปริญญาบัตร
เรื่อง
การศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 2
ของ
วิทยาลัย แดงเกิด

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข)

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. ละเอียต รักษ์เฝ้า)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รณิดา เขยชุ่ม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เป็นเพราะได้รับกรุณาความช่วยเหลือจาก อาจารย์ ดร. อรุมา เจริญสุข ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ ลังการ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนแนวทางในการจัดทำงานวิจัย และแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทุกขั้นตอน ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ละเอียต รัชต์เผ่า และอาจารย์ ดร. รณิดา เขยชุ่ม ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุง ปริญญานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัย การศึกษา ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำอบรมให้ความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ ดร. มิ่ง เทพครเมือง คุณครูเพ็ญแข ลือหาญ นายวิชัย ศรีไพโร และ นางยุพาพร เนียมท้วม ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและกำลังใจจนกระทั่ง ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี และเพื่อนครูทุกคน ที่ให้การสนับสนุนตลอดมา

คุณค่าและคุณประโยชน์ที่เกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุพการีของผู้วิจัย และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน

วัลยภรณ์ แดงเกิด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมุติฐานของการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาริปไตย.....	11
การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(LAS).....	21
การประเมินคุณภาพการศึกษา รอบ 2.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
งานวิจัยในประเทศ.....	30
งานวิจัยต่างประเทศ.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
การกำหนดประชากรและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	35
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัด.....	46
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบจุดมุ่งหมายการวิจัย.....	64
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก.....	90
ภาคผนวก ข.....	92
ภาคผนวก ค.....	94
ภาคผนวก ง.....	107
ประวัติย่อผู้วิจัย	115

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.....	91
2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	37
3 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัด.....	46
4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนแต่ละเพศจำแนกตามระดับคะแนน การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS).....	47
5 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมโดยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	48
6 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่.....	50
7 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น.....	51
8 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับ และเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกตบุคคล.....	52
9 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง.....	54
10 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม.....	55
11 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย.....	56
12 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ตามฐานานุกรม.....	58
13 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบ.....	59
14 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือ เหตุผลในการตัดสินใจ.....	60
15 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี.....	61
16 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นใน ความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์.....	62
17 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรม ในการดำเนินชีวิต.....	64
18 ค่าความสัมพันธ์รายคู่ และผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรพฤติกรรมประชาธิปไตย 12 ด้าน.....	65

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 การเปรียบเทียบพฤติกรรมประชานิยมไทยจำแนกตามเพศและ ระดับคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่ส่งผลร่วมกันต่อระดับพฤติกรรม.....	67
20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของพฤติกรรมประชานิยมไทย ของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน.....	68

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 กราฟแสดงคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยรวม.....	49
3 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยของเพศและเพศหญิง จำแนกตามระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา(LAS).....	71

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตามนโยบายการศึกษาไทยกับการปลูกฝังระบอบประชาธิปไตยให้แก่เยาวชนประเทศไทยในปัจจุบันมีสภาพทางการเมืองที่มีปัญหาทางความคิดมีการแตกแยกปะทะทางความคิดอย่างรุนแรง ทำให้หัวนเกรงว่าสังคมไทยจะหาทางออกไม่ได้และนำไปสู่ความตกต่ำในด้านต่าง ๆ เพราะทุกคนมัวมุ่งไปกับการเสนอข่าวสารของสื่อ และการโฆษณาชวนเชื่อของแต่ละฝ่าย ไม่ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งในสังคมไทยกำลังตกอยู่ในภาวะขาดที่พึ่งทางความคิดและแบบอย่างอันเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง ยิ่งจากผลการวิจัยพบว่าเยาวชนของไทยมองการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่ายและมีนักศึกษาที่เข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นประชาธิปไตยค่อนข้างน้อย สำหรับผู้ที่มาร่วมชุมนุมทางการเมืองส่วนใหญ่เป็นคนอายุมากซึ่งมักจะ 40 ปี ขึ้นไป ทำให้เป็นห่วงว่าในอนาคต เราจะได้มีการเมืองแบบใด มีอุดมการณ์ที่เสียสละหรือไม่ การปลูกฝังประชาธิปไตยต่อเยาวชนจึงเป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ในสภาวะความขัดแย้งนี้ เราจำเป็นต้องสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีความรู้และเข้าใจการเมืองอย่างแท้จริง จึงจะสามารถวิเคราะห์ได้อย่างเข้าใจและเท่าทันกับสิ่งที่แอบแฝงประชาธิปไตย เข้ามามีอิทธิพลทางการเมือง (จิระ เงินอก. 2552: ออนไลน์)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาของไทยว่า "พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข" (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551: ออนไลน์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดเป็นนโยบายการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน ในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้กำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยตามมาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย ในตัวบ่งชี้ที่ 15.7 ต้องมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและบรรยากาศในโรงเรียนที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมประชาธิปไตย สถานศึกษาในทุกระดับจึงมีการจัดกิจกรรมที่เป็นประชาธิปไตยอย่างเป็นระบบเป็นเพื่อรองรับการประเมินของของสมศ. ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และยังสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบสอง ของ สมศ. ในมาตรฐานที่ 1(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 3)

นอกจากคุณภาพของการจัดการศึกษาจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพของคนในประเทศแล้ว สภาพสังคม และชีวิตความเป็นอยู่ก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งช่วยหล่อหลอมคุณลักษณะต่าง ๆ ในแต่ละบุคคลซึ่งจะมีผลให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่อาจช่วยส่งเสริมสร้างสรรค์ หรือทำลายสังคมได้เช่นกันสภาพชีวิตและความเป็นระบบประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบัน เปิดโอกาส และ ให้อิสระเสรีทางความคิด และการกระทำแต่บุคคลค่อนข้างมากจนบางครั้งกลายเป็นความย่อหย่อน และขาดระเบียบวินัยทางความคิด และการกระทำเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 6 ส่วนที่ 2 มาตรา 105 ข้อที่ 2 กำหนดให้คนไทยทุกคนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปมีหน้าที่ต้องไปเลือกตั้ง หากแต่ปัจจุบันเยาวชนไทยถูกกล่าวหาว่าเป็นคนไทยพันธุ์ใหม่ที่รักสบาย ชี้อายุไม่อดทน เห็นวัตถุนิยม ชอบสนุก ชอบความสวยงาม ของของใหม่ ฟุ้งเฟ้อ อ่อนไหว การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม และมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งล้วนแต่เป็นปัญหาในการพัฒนาสังคมไทย จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า เยาวชนไทยมีจิตสำนึกประชาธิปไตยมากเพียงพอที่จะมีพฤติกรรมไปเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2542 รวมถึงการมีพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมในระบบประชาธิปไตยจะทำให้สังคมไทยอยู่รอดและเป็นสุขหรือไม่ เยาวชนในกรุงเทพมหานครมีความรู้ และทัศนคติประชาธิปไตยในระดับน้อย หรือระดับต่ำ นอกจากนี้ สมบัติ ชำรงวงศ์ ยังพบว่า นิสิตมีทัศนคติที่เอื้ออำนวยต่อประชาธิปไตยบางส่วน แต่ยังมีทัศนคติทางลบต่อประชาธิปไตยบางส่วน คือ นิยมอำนาจนิยม การขาดความเชื่อมั่นในเพื่อนมนุษย์ และสภาพแวดล้อมทางการเมือง ตลอดจนการขาดวิจรรณญาณนอกจากนี้ยังพบต่อไปอีกว่า ยิ่งนักศึกษามีการศึกษาสูงมากขึ้นเท่าใด ก็นิยมนำอำนาจนิยมมากขึ้นเท่านั้น (สมบัติ ชำรงวงศ์. 2538: 40)

เยาวชนไทยในกลุ่มวัยรุ่นเป็นบุคคลที่กำลังค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง วัยรุ่นมีการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงตรรกในรูปนามธรรม (ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์.2546 : 283) ซึ่งเป็นช่วงวัยที่จะได้รับการชักนำไม่ว่าจะเป็นไปในทางที่ดี หรือในทางที่ไม่ดีได้ง่าย ดังนั้น การชักจูงให้เยาวชนมีจิตสำนึกประชาธิปไตย และบุคลิกภาพประชาธิปไตยตั้งแต่วัยแรกเริ่มเข้าสู่หน้าที่ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ก็จะทำให้เขาเหล่านั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคมการเมืองแบบประชาธิปไตยจนสามารถเป็นตัวแบบในสังคม จากนั้นจึงค่อย ๆ ขยายผลไปยังผู้ใหญ่ และกลุ่มสังคมอื่นต่อไป

โรงเรียนจึงควรมีบทบาทในการเสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตยให้กับนักเรียนเพราะการพัฒนาประชาธิปไตยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก็จะต้องดำเนินไปได้ด้วยดี เพราะเมื่อนักเรียนที่เรียนจบออกไปจากระบบโรงเรียนจะสามารถนำเอาความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตยที่ได้รับการปลูกฝังไปใช้ในชีวิตประจำวันในชุมชนและสังคมต่อไป (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 13-16)

ปัจจุบันสังคมไทยมีสัญญาณบ่งชี้ว่ามีความซับซ้อน ยุ่งยาก และคับแคบ อันเป็นผลกระทบมาจากปัญหาจริยธรรม คือ การขาดวินัย การฝึกลำบากเชิงวัตถุนิยมมากกว่าค่านิยมเชิงจิตนิยม การละเมิดสิทธิต่าง ๆ ความไม่เสมอภาค การขาดความตระหนักถึงความสำคัญในสิทธิเสรีภาพของตนเอง การซื้อสิทธิขายเสียงและขาดความรู้ความเข้าใจในสาระของสังคมประชาธิปไตย

การขาดความรับผิดชอบ และความกระตือรือร้นในทางการเมือง ปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรม ในสังคมเป็นจุดวิกฤต ซึ่งปัญหาดังกล่าวย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะต้องพัฒนาโดยอาศัยหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมแห่งความเป็น คนไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ถูกบูรณาการให้ มีความเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา โดยเห็นได้ชัดจากผังมโนทัศน์ สารที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มาตราฐานที่ 2.1 พลเมืองดี การเป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คุณธรรมและจริยธรรมของการ เป็นพลเมืองดี(กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 16-17)

ดังนั้นผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมีบทบาท สำคัญในการปลูกฝัง และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ความรู้ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย ซึ่งการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษาโรงเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน มาตรฐานด้านผู้เรียน ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา. 2549: 19-20)

ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าการปลูกฝังพฤติกรรมประชาธิปไตยให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพราะช่วงวัยที่จะได้รับการชักนำไม่ว่าจะเป็นไปในทางที่ดี หรือในทางที่ไม่ดีได้ง่าย ดังนั้น การชักจูง ให้เยาวชนมีจิตสำนึกประชาธิปไตย และพฤติกรรมประชาธิปไตยตั้งแต่วัยแรกเริ่มเข้าสู่หน้าที่ตาม ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วยเหตุผล และความสำคัญที่กล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรม ประชาธิปไตย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยต่อไป

จุดมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีเพศแตกต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ของนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

ผลกรวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน และผลจากการประเมินรอบ 2 มาตรฐานด้านผู้เรียนจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานสำหรับครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการอบรมนักเรียนให้มีการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยที่เหมาะสม และยังได้ทราบถึงพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยสูง ปานกลาง และต่ำ เป็นข้อมูลเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงกับศักยภาพของแต่ละคนในการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ เป็นพลเมืองดีของชาติสืบไป

ขอบเขตงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จาก 19 โรงเรียน รวมมีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 10,483 คน จำแนกเป็น เพศชาย จำนวน 5,121 คน เพศหญิง จำนวน 5,362 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 397 คน จาก 5 โรงเรียน จำแนกเป็นเพศหญิง

จำนวน 202 คน เพศชายจำนวน 195 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งออกเป็น เพศชาย และเพศหญิง

1.2 ระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

(LAS) ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ พฤติกรรมประชาธิปไตย มี 12 ด้าน

ดังนี้

2.1. การรู้จักบทบาทหน้าที่

2.2. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

2.3. การมีความรับผิดชอบ

2.4. ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

2.5. การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

2.6. การมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจด้วยมารยาทที่ดี ตาม

วัฒนธรรมไทย

2.7. การให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม

2.8. การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของเอกัตบุคคล

2.9. การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจ

2.10. การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

2.11. การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์

2.12. การยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมประชาธิปไตย หมายถึง การแสดงออกในภาวะปกติของการดำรงชีวิตในสังคมของบุคคลที่บ่งบอกถึงความเป็นประชาธิปไตย ประกอบด้วยพฤติกรรม 12 ด้าน ดังนี้

1.1 การรู้จักบทบาทหน้าที่ หมายถึง การรู้จักสถานภาพของตนเองที่เป็นอยู่ การรู้จักสัมพันธ์ภาพระหว่างตนเองกับผู้อื่น การรู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสัมพันธ์ภาพ โดยถือหลักกาลเทศะ การรู้จักปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ จริงจัง รับผิดชอบ เกิดผลดีต่อส่วนรวม ยึดถือระเบียบเป็นแนวปฏิบัติในการทำงาน ให้ความร่วมมือตามบทบาทและหน้าที่ซึ่งมีต่อกันและกัน ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังและสุจริต ยอมรับบทบาทหน้าที่ของกันและกัน

1.2 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น หมายถึง การให้ออกาสผู้อื่นแสดงความคิดเห็น ไม่แสดงปฏิกิริยาต่อต้าน ถูกถูก เหยียดหยามความคิดเห็นของผู้อื่น สนใจฟังด้วยความตั้งใจ ซักถามโดยใช้เหตุผล เมื่อไม่เข้าใจความคิดเห็นของคนอื่น คิดถึงผลที่อาจจะเกิดจากความคิดหรือการกระทำของผู้อื่นที่มีต่อส่วนรวม นำความคิดไปวิเคราะห์ ประเมิน และเลือกตัดสินใจในส่วนที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด ไม่ยึดถือความคิดเห็นของตนเองว่าถูกต้องเสมอไป

1.3 การมีความรับผิดชอบ หมายถึง การเป็นที่พึ่งของตนเองได้ ไม่เป็นภาระของผู้อื่น ทำหน้าที่การงานสำเร็จอย่างดี ตามเวลาที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่ติดตามการปฏิบัติงานโดยไม่ทอดทิ้ง ยอมรับเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น และพยายามแก้ไข สนใจกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาของกลุ่มที่ตนเองสังกัดอยู่ รู้จักควบคุมตนเอง ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตนเป็นที่น่าเชื่อถือได้ หลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและส่วนรวม

1.4 ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง หมายถึง การปฏิบัติงานและปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบเรียบร้อยจนเป็นนิสัย มีความเที่ยงตรงและ ยุติธรรมต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคลปฏิบัติตนตรงต่อเวลาและการนัดหมาย ยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจต่อผู้อื่น รู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ยอมรับและปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีอันดีของชาติ

1.5 การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การรู้จักเสียสละทรัพย์ กำลังกาย กำลังความคิด เวลา โอกาส โดยพิจารณาตามเหตุผลและความเหมาะสม การกระทำใดๆ มุ่งถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เลือกตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมอันจะมีผลดีต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ รู้จักอดทน อดกลั้น เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม รู้จักละอายใจต่อความประพฤติของคนที่รักษาผลประโยชน์ส่วนตนโดยมิชอบ มีความกล้าที่จะแสดงพฤติกรรมเพื่อรักษาความเป็นธรรมและผลประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ละเลยและเพิกเฉยต่อการกระทำใดๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามความรู้ ความสามารถ และโอกาส

1.6 การมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มด้วยความสุจริตใจโดยไม่ละเลย ยินดีปฏิบัติตามภาระหน้าที่ ที่กลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ แสดงความคิดเห็นเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย รู้จักเลือกแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะและประเพณีนิยม เลือกใช้ภาษา กิริยาท่าทางที่สุภาพในการแสดงความคิดเห็น และการร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็นด้วยมารยาทอันดี ให้ความคิดเห็นต่อกลุ่มด้วยความสุจริตใจ ให้ความสนใจในการแสดงความคิดเห็นอย่างจริงจัง รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักการให้อภัย และรู้จักการเสียสละ รู้จักการรับและการให้ด้วยความมีน้ำใจ ระมัดระวังการกระทำใดๆ ที่จะทำลายความรู้สึกและน้ำใจของผู้อื่น

1.7 การให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม หมายถึง การรู้จักยกย่อง สรรเสริญ ผู้กระทำความดีโดยปราศจากอคติ รู้จักแสดงออกต่อผู้อื่นโดยไม่แสดงความรังเกียจและถูกเหยียดหยาม แต่งกายให้เหมาะสมเพื่อให้เกียรติแก่งาน บุคคล สถานที่และกิจกรรมนั้นๆ ให้เกียรติต่อความคิดเห็นและทัศนคติของผู้อื่น และตอบสนองอย่างเหมาะสมติดต่อการงานหรือธุรกิจกับผู้อื่น

ด้วยการให้เกียรติต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของเขาตามสมควรไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ของตนเพื่อข่มขู่หรือเพื่ออภิสิทธิ์ ไม่ใช่ใช้วุฒิความรู้หรือการศึกษาของตนเพื่อถูกเหยียดหยามสติปัญญา ความรู้ ความคิดของผู้อื่น รู้จักให้กำลังใจแก่ผู้ต่อยกว่าโดยการให้เกียรติและ สนับสนุนตามความเหมาะสม แสดงกิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมต่อบุคคลอื่นตามวัฒนธรรมไทย

1.8 การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของเอกัตบุคคล หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดโดยไม่ก้าวก่าย ครอบงำ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อื่น รู้จักให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น ไม่สนใจและให้ความสำคัญแต่เฉพาะตนเองเท่านั้น ไม่โอ้อวด หรือมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นการยกตนข่มท่าน คิด กระทำ และตัดสินใจ โดยคำนึงถึงผลที่จะกระทบต่อผู้อื่นและผู้เกี่ยวข้องเสมอ กระทำการใดๆ ตามสิทธิของตน และต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่นไม่ว่ากรณีใดๆ เคารพต่อสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิอื่นๆ ที่บุคคลผู้นั้นมีอยู่ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น โดยคำนึงถึงสิทธิของแต่ละบุคคล ยอมรับความแตกต่างของบุคคลว่าเป็นธรรมชาติ และพยายามปรับพฤติกรรม ปรับความคิดของตนให้เหมาะสม

1.9 การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจ หมายถึง การรู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาตัดสินใจเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง ไม่ให้อารมณ์ของตนมีอิทธิพลเหนือเหตุผลในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ตัดสินปัญหาโดยอาศัยข้อมูลประกอบ ไม่นำความเชื่อหรือโชคกลางมาเป็นเครื่องมือตัดสินใจ ไม่นำเอาอคติมาเป็นอุปสรรคหรือตัวชี้้นำในการตัดสินใจแก้ปัญหา แยกเรื่องส่วนตัวกับหน้าที่การงานออกจากกันในการทำงานและการตัดสินใจใดๆ รู้จักวิเคราะห์และประมวลเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้สติปัญญาและเหตุผลตลอดเวลา รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างสมประโยชน์ ประหยัด และมีเหตุผลให้ความเข้าใจและเห็นใจต่อปัญหาของผู้อื่นโดยใช้สติปัญญา

1.10 การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี หมายถึง การยอมรับบทบาทของหัวหน้าตามที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้ง ยอมรับข้อกำหนดหรือ นโยบายซึ่งได้กำหนดไว้ว่า เป็นหน้าที่ของผู้นำหรือผู้บริหาร เป็นผู้นำในการสร้างขวัญแก่ผู้ร่วมงานในฐานะผู้นำในการปฏิบัติงาน ให้เกียรติรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของผู้ร่วมงาน ไม่ใช่อำนาจในฐานะผู้นำเพียงอย่างเดียว ให้ความเคารพนับถือผู้เป็นหัวหน้าตามฐานะานุรูปและบทบาทของผู้นำ แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยเคารพบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีความพอใจในบทบาทหน้าที่ของตนในขณะนั้น และพยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด มีความอดทนในฐานะผู้นำและในฐานะผู้ตาม

1.11 การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง การรู้จักตอบแทนผู้มีบุญคุณแก่ตนและสังคม ให้เกียรติ ยกย่อง เคารพนับถือบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นและประเทศชาติ ปกป้องคนที่ทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเท่าที่บทบาทหน้าที่ของตนและโอกาสจะอำนวย แสดงความเคารพ ปกป้อง เสียสละ และเทิดทูนพระมหากษัตริย์ในฐานะที่เป็นประมุขของประเทศ ประดับบ้านเรือนด้วยธงชาติในโอกาสอันสำคัญของชาติ ปกป้อง คุ่มครอง และดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ รัก ห่วงแหน คุ่มครองเกียรติภูมิ

และเสียสละต่อผืนแผ่นดินไทย ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศาสนา เข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือด้วยความศรัทธา

1.12 การยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต หมายถึง การให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อนตามเหตุผลอันสมควร ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน ไม่เบียดเบียน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่เห็นแก่ตัวเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ โดยช่วยเหลือจนเจือผู้ด้อยโอกาสกว่าตามเหตุผลอันสมควร ตัดสินปัญหาโดยอาศัยหลักเหตุผลประกอบหลักคุณธรรม ตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ และ บุคคลโดยยึดหลักเหตุผลและหลักฐานประกอบกัน

2. ระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment System: LAS) หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่สำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มาตรฐาน ส 2.1 คือ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 16-17) และแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 10) รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย ผู้วิจัยศึกษาตามกระทรวงศึกษาธิการ (2544: 26-32) กำหนดลักษณะพฤติกรรมประชาธิปไตย ไว้ 12 ด้าน และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524: 28-31; อ้างอิงจาก Kohlberg. 1969) ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างที่สนใจศึกษาเป็นนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่จะมีอายุเฉลี่ย 13 - 15 ปี ซึ่งสอดคล้องกับระดับจริยธรรมของโคลเบอร์กในระดับที่ 2 คือ ระดับตามกฎเกณฑ์ (10 - 16) โดยบุคคลในกลุ่มนี้จะมีการกระทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมหรือกระทำตามความต้องการของสังคม จึงเป็นกลุ่มที่เหมาะสมต่อการศึกษา

ดังนั้นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่านักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีเพศต่างกันจะมีพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้ง 12 ด้านแตกต่างกันหรือไม่และนักเรียนที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ต่างกันมีพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้ง 12 ด้านแตกต่างกันหรือไม่ รวมทั้งศึกษาผลปฏิสัมพันธ์

ที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(LAS)ที่ส่งผลร่วมกันต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้ง 12 ด้าน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานงานวิจัย

1. พฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีความแตกต่างกันระหว่างเพศ
2. พฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีความแตกต่างกันระหว่างระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้น พื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(LAS)
3. มีผลปฏิสัมพันธ์ความแตกต่างระหว่างเพศ และคะแนนการประเมินคุณภาพ การศึกษาชั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(LAS) ของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย
2. การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS)
3. การประเมินคุณภาพการศึกษากายนอก รอบ 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย

โคเฮน (Cohen 1971: 8) ได้กล่าวถึงความหมายของประชาธิปไตยใน 3 ด้าน กล่าวคือ ในด้านกว้าง ประชาธิปไตย เป็นการพิจารณาว่าประชาชนในสังคมหรือชุมชน ได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจอรัฐ และมีส่วนหรือบทบาทในการใช้อำนาจนั้นอย่างไร หากชุมชนใดมีความเป็นประชาธิปไตยมากย่อมหมายความว่าคนในชุมชนนั้น มีบทบาทต่อการตัดสินใจหรือการใช้อำนาจของผู้ปกครองเป็นไปในทางที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนนั้น ในด้านลึก ประชาธิปไตยเป็นการพิจารณาว่าประชาชนในชุมชนหนึ่งมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองในอันที่จะมีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจอรัฐ ในลักษณะใดและเพียงใด ซึ่งลักษณะของมีส่วนร่วมนี้ จะส่งผลให้รัฐบาลใช้อำนาจตอบสนองตรงตามความต้องการของประชาชน ในด้านยาว ประชาธิปไตยเป็นการพิจารณาว่าประชาชนในชุมชนหนึ่ง สามารถมีบทบาทต่อการใช้อำนาจอรัฐในเรื่องใดบ้าง โดยดูจากว่าคนในชุมชนนั้นมีบทบาทหรืออิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลผ่านทางนโยบายต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

สุขุม นวลสกุล (2529: 3) กล่าวว่าไว้ว่า ประชาธิปไตย คือการปกครองที่สอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่

ลาสกี (ทวี มณีสาย 2543: 78; อ้างอิงจาก Laski.1967: 84) ได้สรุปความหมายของประชาธิปไตยไว้ด้วยกัน 3 ระบบคือ

1. ประชาธิปไตยในระบบการเมืองการปกครอง (Political Democracy) เป็นประชาธิปไตยที่เน้นถึงรูปแบบของรัฐบาล ระบบการปกครอง การกำหนดให้มีรัฐธรรมนูญ รัฐสภา ตลอดจนจัดตั้งองค์การต่าง ๆ ตามปรัชญาประชาธิปไตย

2. ประชาธิปไตยในระบบเศรษฐกิจ (Economic Democracy) เป็นเรื่องของการจัดระบบเศรษฐกิจในสังคมเสรีนิยม คุ้มครองสิทธิและแรงงาน เคารพสิทธิปัญญาของบุคคล ประกัน

ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ การสร้างพลังต่อรอง (Bargaining Power) ในทางเศรษฐกิจและแรงงาน การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำที่สูงในทางเศรษฐกิจ

3. ประชาธิปไตยในบุคลิกภาพหรือวิถีชีวิตของบุคคล (Democracy Personality) เน้นถึงการประพฤติปฏิบัติของบุคคลในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ เพราะถือว่า ประชาธิปไตยเป็นวิถีทางการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม เช่นการเคารพสิทธิของผู้อื่น การมีวินัยต่อตนเอง ต่อสังคม การรับผิดชอบในหน้าที่ ตลอดจนการใช้สิทธิของตนอย่างสมบูรณ์ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และกติกาสังคม การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล

วิท (Daniel Wit 1953: 112-121) ได้ให้ความหมาย ค่านิยมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยไว้ดังนี้

1. เป็นคนที่มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
2. มีทัศนคติหรือความเชื่อว่า รัฐและรัฐบาลเป็นเครื่องมือของสังคม
3. ยึดถือค่านิยมพื้นฐานเรื่องความเป็นปัจเจกชน
4. มีความเชื่อในสิทธิในการปฏิบัติของมวลชน

อีเบนส์ไตน์ (Ebenstien 1973: 142-152) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเป็นประชาธิปไตยจะมีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นคนที่มีเหตุผล ยอมรับความจริง เคารพในศีลธรรมและส่วนรวม
2. มีความเคารพซึ่งกันและกันและมีความสามัคคีอันดี
3. ถือหลักของการทำงานร่วมกัน
4. เคารพกฎหมายและดำเนินชีวิตในกรอบของกฎหมาย

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2523: 23) ได้ให้ความหมาย เกี่ยวกับคุณลักษณะของคนที่มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ไว้สรุปได้ดังนี้

1. เป็นคนที่มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่นิยมการยอมตามความคิดเห็นของผู้อื่น เว้นแต่จะถูกชักจูงให้คล้อยตามได้ นอกจากความเห็นนั้นมีเหตุผลที่ควรเชื่อถือ
2. เป็นคนที่ปรับตัวเข้ากับสภาพใหม่ ๆ ได้ง่าย
3. เป็นคนที่มีความรับผิดชอบผูกพันกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป
4. ไม่มีอคติต่อผู้ที่มีความแตกต่างจากตน เช่น นับถือศาสนาอื่น หรือเชื้อชาติอื่น เป็นต้น

5. คิดถึงคนอื่นในฐานะที่คนคนนั้นเป็นตัวของเขา ไม่ใช่เป็นการจัดประเภทให้เขา เช่นไม่ไปเรียกเขาว่า “พวกหัวรุนแรง” หรือ “พวกฝ่ายซ้าย” โดยไม่มีเหตุผล

6. มองโลกในแง่ดีเสมอ มีศรัทธาและความหวังต่อชีวิต

7. ไม่ยอมก้มหัวให้กับผู้ยิ่งใหญ่่าง ง่าย ๆ แม้ว่าจะยอมรับในอำนาจ แต่อำนาจนั้นต้องมีเหตุผลและมีความชอบธรรม

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่าประชาธิปไตยเป็นวิถีทางการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมในเชิงพฤติกรรมประชาธิปไตย

พฤติกรรมประชาธิปไตย

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 26–32) กำหนดลักษณะพฤติกรรมประชาธิปไตย ไว้ 12 ด้าน แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. การรู้จักบทบาทหน้าที่ มีพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้

รู้จักสถานภาพของตนเองที่เป็นอยู่ รู้จักสัมพันธ์ภาพระหว่างตนเองกับผู้อื่น รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสัมพันธ์ภาพ โดยถือหลักกาลเทศะ รู้จักปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ จริงจัง รับผิดชอบ เกิดผลดีต่อส่วนรวม ยึดถือระเบียบเป็นแนวปฏิบัติในการทำงาน ให้ความร่วมมือตามบทบาทและหน้าที่ซึ่งมีต่อกันและกัน ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังและสุจริต ยอมรับบทบาทหน้าที่ของกันและกัน

2. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ให้โอกาสผู้อื่นแสดงความคิดเห็น ไม่แสดงปฏิกิริยาต่อต้าน ดุฎก เหยียดหยามความคิดเห็นของผู้อื่น สนใจฟังด้วยความตั้งใจ ซักถามโดยใช้เหตุผล เมื่อไม่เข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น คิดถึงผลที่อาจจะเกิดจากความคิดหรือการกระทำของผู้อื่นที่มีต่อส่วนรวม นำความคิดไปวิเคราะห์ ประเมิน และเลือกตัดสินใจในส่วนที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด ไม่ยึดถือความคิดเห็นของตนเองว่าถูกต้องเสมอไป

3. การมีความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

เป็นที่พึงของตนเองได้ ไม่เป็นภาระของผู้อื่น ทำหน้าที่การงานสำเร็จอย่างดี ตามเวลาที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่ติดตามการปฏิบัติงานโดยไม่ทอดทิ้ง ยอมรับเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น และพยายามแก้ไข สนใจกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาของกลุ่มที่ตนเองสังกัดอยู่ รู้จักควบคุมตนเอง ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตนเป็นที่น่าเชื่อถือได้ หลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและส่วนรวม

4. ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ปฏิบัติงานและปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบเรียบร้อยจนเป็นนิสัย มีความเที่ยงตรงและยุติธรรมต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคลปฏิบัติตนตรงต่อเวลาและการนัดหมาย ยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจต่อผู้อื่น รู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ยอมรับและปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีอันดีของชาติ

5. การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

รู้จักเสียสละทรัพย์ กำลังกาย กำลังความคิด เวลา โอกาส โดยพิจารณาตามเหตุผล และความเหมาะสม การกระทำใดๆ มุ่งถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เลือกตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมอันจะมีผลดีต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ รู้จักอดทน อดกลั้น เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม รู้จักละเอียดใจต่อความประพฤติของคนที่รักษาผลประโยชน์ส่วนตนโดยมิชอบ มีความกล้าที่จะแสดง

พฤติกรรมเพื่อรักษาความเป็นธรรมและผลประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ละเลยและเพิกเฉยต่อการกระทำใดๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามความรู้ ความสามารถ และโอกาส

6. การมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มด้วยความสุจริตใจโดยไม่ละเลย ยินดีปฏิบัติตามภาระหน้าที่ ที่กลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ แสดงความคิดเห็นเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย รู้จักเลือกแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะและประเพณีนิยม เลือกใช้ภาษา กิริยาท่าทางที่สุภาพในการแสดงความคิดเห็น และการร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็นด้วยมารยาทอันดี ให้ความคิดเห็นต่อกลุ่มด้วยความสุจริตใจ ให้ความสนใจในการแสดงความคิดเห็นอย่างจริงใจ รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักการให้อภัย และรู้จักการเสียสละ รู้จักการรับและการให้ด้วยความมีน้ำใจ ระมัดระวังการกระทำใดๆ ที่จะทำลายความรู้สึกและน้ำใจของผู้อื่น

7. การให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

รู้จักยกย่อง สรรเสริญผู้กระทำความดีโดยปราศจากอคติ รู้จักแสดงออกต่อผู้อื่นโดยไม่แสดงความรังเกียจและดูถูกเหยียดหยาม แต่งกายให้เหมาะสมเพื่อให้เกียรติแก่งาน บุคคลสถานที่และกิจกรรมนั้นๆ ให้เกียรติต่อความคิดเห็นและทัศนคติของผู้อื่น และตอบสนองอย่างเหมาะสมติดต่อการทำงานหรือธุรกิจกับผู้อื่นด้วยการให้เกียรติต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของเขาตามสมควรไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ของตนเพื่อข่มขู่หรือเพื่ออภิสิทธิ์ ไม่ใช่วุฒิความรู้หรือการศึกษาของตนเพื่อดูถูกเหยียดหยามสติปัญญา ความรู้ ความคิดของผู้อื่น รู้จักให้กำลังใจแก่ผู้ด้อยกว่าโดยการให้เกียรติและ สนับสนุนตามความเหมาะสม แสดงกิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมต่อบุคคลอื่นตามวัฒนธรรมไทย

8. การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของเอกัตบุคคล มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดโดยไม่ก้าวก่าย ครอบงำ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อื่น รู้จักให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น ไม่สนใจและให้ความสำคัญแต่เฉพาะตนเองเท่านั้น ไม่โอ้อวดหรือมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นการยกตนข่มท่าน คิด กระทำ และตัดสินใจ โดยคำนึงถึงผลที่จะกระทบต่อผู้อื่นและผู้เกี่ยวข้องเสมอ กระทำการใดๆ ตามสิทธิของตน และต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่นไม่ว่ากรณีใดๆ เคารพต่อสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิอื่นๆ ที่บุคคลผู้นั้นมีอยู่ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น โดยคำนึงถึงสิทธิของแต่ละบุคคล ยอมรับความแตกต่างของบุคคลว่าเป็นธรรมชาติ และพยายามปรับพฤติกรรม ปรับความคิดของตนให้เหมาะสม

9. การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

รู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาตัดสินใจปัญหาเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง ไม่ให้อารมณ์ของตนมีอิทธิพลเหนือเหตุผลในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ตัดสินปัญหาโดยอาศัยข้อมูลประกอบ ไม่นำความเชื่อหรือโชคลางมาเป็นเครื่องมือตัดสินใจ ไม่นำเอาอคติมาเป็นอุปสรรคหรือตัวชี้้นำในการตัดสินใจแก้ปัญหา แยกเรื่องส่วนตัวกับหน้าที่การงานออกจากกันในการทำงานและการตัดสินใจปัญหาใดๆ รู้จักวิเคราะห์และประมวลเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้สติปัญญาและเหตุผลตลอดเวลา รู้จักใช้ทรัพยากร

อย่างสมประโยชน์ ประหยัด และมีเหตุผลให้ความเข้าใจและเห็นใจต่อปัญหาของผู้อื่นโดยใช้สติปัญญา

10. การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ยอมรับบทบาทของหัวหน้าตามที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้ง ยอมรับข้อกำหนดหรือ นโยบายซึ่งได้กำหนดไว้ว่า เป็นหน้าที่ของผู้นำหรือผู้บริหาร เป็นผู้นำในการสร้างขวัญแก่ผู้ร่วมงานในฐานะผู้นำในการปฏิบัติงาน ให้เกียรติรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของผู้ร่วมงาน ไม่ใช้อำนาจในฐานะผู้นำเพียงอย่างเดียว ให้ความเคารพนับถือผู้เป็นหัวหน้าตามฐานะรูปและบทบาทของผู้นำ แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยเคารพบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีความพอใจในบทบาทหน้าที่ของตนในขณะนั้น และพยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด มีความอดทนในฐานะผู้นำและในฐานะผู้ตาม

11. การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีพฤติกรรมบ่งชี้

รู้จักตอบแทนผู้มีบุญคุณแก่ตนและสังคม ให้เกียรติ ยกย่อง เคารพนับถือบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นและประเทศชาติ ปกป้องคนที่ทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเท่าที่บทบาทหน้าที่ของตนและโอกาสจะอำนวย แสดงความเคารพ ปกป้อง เสียสละ และเทิดทูนพระมหากษัตริย์ในฐานะที่เป็นประมุขของประเทศ ประดับบ้านเรือนด้วยธงชาติในโอกาสอันสำคัญของชาติ ปกป้อง คุ่มครอง และดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ รัก ห่วงแหน คุ่มครองเกียรติภูมิ และเสียสละต่อผืนแผ่นดินไทย ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศาสนา เข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือด้วยความศรัทธา

12. การยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อนตามเหตุผลอันสมควร ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน ไม่เบียดเบียน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ โดยช่วยเหลือจนเจือผู้ด้อยโอกาสกว่าตามเหตุผลอันสมควร ตัดสินปัญหาโดยอาศัยหลักเหตุผลประกอบหลักคุณธรรม ตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ และบุคคลโดยยึดหลักเหตุผลและหลักฐานประกอบกัน

ลาวัญย์ วิทยายุทธนิกุล (2533: 69 – 72) ใช้อธิบายถึงพฤติกรรมประชาธิปไตย ไว้ดังนี้

1. การวางตัวในสังคมได้ถูกต้อง ลักษณะสำคัญของพฤติกรรม ได้แก่ ความเคารพต่อมิตรภาพเพื่อนฝูง ทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างสบายใจ ให้ข้อเสนอแนะแก่หมู่คณะอย่างเสรี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อสวัสดิภาพของหมู่คณะ

2. การร่วมมือกับผู้อื่น ลักษณะของพฤติกรรมชนิดนี้ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น และความสนใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักขอความช่วยเหลือและให้ความช่วยเหลือเพื่อน

3. การมีส่วนร่วม ลักษณะสำคัญของพฤติกรรมนี้ คือ การเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานของหมู่คณะ การยินดีที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยดี การร่วมมือและขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น การพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. การปกครองตนเอง ลักษณะของพฤติกรรมนี้ ได้แก่ การรู้จักทำงานอย่างสม่ำเสมอ การตรงต่อเวลา การยอมรับมติของหมู่คณะ การยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่น

5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ลักษณะสำคัญของพฤติกรรมนี้ ได้แก่ การรู้จักทำงานโดยมีความมุ่งมั่น การรู้จักถนอมข้าวของของตนเองและสิ่งของของคนอื่น รู้ว่าการกระทำของตนย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อสวัสดิการของส่วนรวม

6. ความเป็นผู้ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ลักษณะสำคัญของพฤติกรรมนี้ ได้แก่ เชื่อว่าความคิดของผู้อื่นมีคุณค่า รู้จักขอความช่วยเหลือและขอความเห็นจากผู้อื่น รู้จักไตร่ตรองและชั่งน้ำหนักความเห็นของผู้อื่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น การรู้จักปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ไม่ยอมเชื่อในสิ่งเหลวไหลไม่มีเหตุผล

7. การสร้างสรรค์ ลักษณะสำคัญของพฤติกรรมนี้ ได้แก่ การนำวิธีการหรือวัสดุใหม่ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา มองเห็นความคิดใหม่ๆ ของผู้อื่นได้เร็ว การรู้จักวัดผลงานของตนเองและวัดผลงานของผู้อื่นด้วยความเป็นธรรม

8. ความรู้จักห่วงใยผู้อื่น ลักษณะสำคัญของพฤติกรรมนี้ คือ การมองเห็นความต้องการ ปัญหา และความสนใจของผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว มีความห่วงใยผู้อื่นอย่างจริงใจ รักความยุติธรรมการมีสัมมาคารวะต่อผู้อื่น การให้ออกาสแก่ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น

9. การทำงานเป็นหมู่คณะ ลักษณะสำคัญของพฤติกรรมนี้ ได้แก่ การรู้จักวางแผนงานร่วมกัน การปฏิบัติงานร่วมกัน การรู้จักแสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

ณรงค์ สินสวัสดิ์ (2522: 124 - 126) ได้กล่าวถึงคนที่เหมาะกับระบบประชาธิปไตย หรือคนที่มีลักษณะประชาธิปไตย ไว้ดังนี้

1. เชื่อในความสามารถของมนุษย์ หมายความว่า จะต้องเชื่อมั่นมนุษย์โดยทั่วไปในสังคมมีความสามารถที่จะตัดสินใจว่าอะไรควร อะไรไม่ควร มีความสามารถที่จะพิจารณานโยบายทางการเมืองที่นักการเมืองเสนอขึ้นมา มีความสามารถที่จะเลือกผู้นำที่ดีได้ เป็นต้น

2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น และกล้าแสดงความคิดเห็น โดยจะต้องไม่คิดว่าความคิดของคนใดคนหนึ่งจะถูกต้องและดีเสมอไป ถึงแม้ว่าจะมีอายุน้อยกว่าหรือความรู้น้อยกว่าก็ต้องรับฟัง แม้จะมีการคัดค้านก็ต้องถือเป็นเรื่องธรรมดา ในขณะที่เดียวกันก็ต้องกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองออกไป ถึงแม้จะค้านกับความเห็นของคนที่อาวุโสกว่าก็ตาม

3. รู้จักขอบเขตของหน้าที่ สิทธิ และเสรีภาพ ประชาชนในระบบประชาธิปไตยจะต้องมีหน้าที่และสิทธิควบคู่กันไป จะต้องเข้าใจว่าสิทธิที่จะพึงได้นั้นมีอะไรบ้าง และก็ต้องรู้ว่าสิทธิเสรีภาพนั้นมีขอบเขตอยู่ตรงไหน เช่น สิทธิในร่างกาย ในทรัพย์สิน การแสดงออกซึ่งความคิดเห็น การชุมนุม การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นต้น

4. ต้องคิดว่าตนมีประสิทธิภาพทางการเมือง โดยบุคคลจะต้องเชื่อว่าตนเองสามารถก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้ เช่น ตนเองมีสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีสิทธิที่จะช่วยหาเสียงให้ผู้สมัครที่ตนเห็นว่าดี เพื่อให้บุคคลที่ตนเองเลือกและเห็นว่าดีไปมีบทบาทและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศและชุมชน

5. ต้องให้ค่านิยมอย่างมากแก่เสรีภาพ จะต้องเห็นเสรีภาพเป็นสิ่งสำคัญ แต่การใช้เสรีภาพนั้นจะต้องไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น เช่น การแสดงออกซึ่งความคิดเห็น การใช้จ่ายทรัพย์สินของตนตามใจชอบ การใช้เวลาทำสิ่งที่ตนต้องการ เป็นต้น

ทวี มณีสาย. (2543: 19 – 20) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา : ศึกษากรณีวิทยาลัยเทคนิคยโสธร จังหวัดยโสธร ได้สรุปพฤติกรรมประชาธิปไตยไว้ดังนี้

1. การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้
 - 1.1 การเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบแบบแผนของสังคม
 - 1.2 การปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเต็มใจและเกิดผลดีต่อส่วนรวม
 - 1.3 การปฏิบัติหน้าที่การงานสำเร็จตามกำหนดเวลาที่ได้รับมอบหมาย
 - 1.4 การเอาใจใส่ติดตามการปฏิบัติงานโดยไม่ทอดทิ้ง
 - 1.5 การยอมรับบทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน
 2. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้
 - 2.1 การให้โอกาสผู้อื่นแสดงความคิดเห็น
 - 2.2 การไม่ดูถูกเหยียดหยามความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 2.3 การสนใจฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความตั้งใจ
 - 2.4 การซักถามโดยใช้เหตุผลเมื่อไม่เข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 2.5 การไม่ยึดถือความคิดเห็นของตนเองว่าถูกต้องเสมอไป
 3. การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้
 - 3.1 การรู้จักเสียสละโดยพิจารณาตามเหตุผลและความเหมาะสม
 - 3.2 มีความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับหมู่คณะ
 - 3.3 การไม่ละเลยและเพิกเฉยต่อการกระทำใดๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามความสามารถและโอกาส
 - 3.4 การรู้จักอดทน อดกลั้น เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม
 - 3.5 การรู้จักระอวยใจต่อความประพฤติของตนที่จะรักษาผลประโยชน์ส่วนตน
- โดยมิชอบ
4. การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของบุคคล ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้
 - 4.1 การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด โดยไม่ก้าวก่ายหรือรบกวนหน้าที่ของผู้อื่น
 - 4.2 การรู้จักให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น ไม่สนใจ และให้ความสำคัญแต่เฉพาะตนเอง

4.3 การรักความยุติธรรม

4.4 การรู้จักเห็นอกเห็นใจและห่วงใยผู้อื่น

5. การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

5.1 การรู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาตัดสินใจปัญหาเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง

5.2 การตัดสินใจปัญหาโดยอาศัยข้อมูลประกอบ

5.3 การไม่นำความเชื่อหรืออคติกลางมาเป็นเครื่องตัดสินใจ

5.4 การรู้จักวิเคราะห์และประมวลเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้สติปัญญาและเหตุผล

ตลอดเวลา

5.5 การแยกเรื่องส่วนตัวกับหน้าที่การงานออกจากกันในการทำงาน หรือการตัดสินใจปัญหาใด ๆ

ทวีวัฒน์ บุญชิต (2546: 14) คุณลักษณะประชาธิปไตย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการระดับขั้นสูงสุดของความรู้สึกจนกลายเป็นลักษณะนิสัย เป็นบุคลิกภาพเฉพาะของแต่ละคน ดังนั้นย่อมจะแสดงพฤติกรรมออกมาให้สังเกตเห็นได้ในสถานการณ์ที่เหมาะสมในการวัดคุณลักษณะประชาธิปไตยให้ครอบคลุมชัดเจน จำเป็นต้องสร้างองค์ประกอบของคุณลักษณะประชาธิปไตย อันประกอบด้วยลักษณะการแสดงออกที่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย 5 ประการคือ คารวธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม ศรัทธาธรรม และวินัยธรรม

ทศินา แชมมณี (อมร รัชศาสตร์, 2543: 294 ;อ้างอิงจาก ทศินา แชมมณี, 2544: 12-15) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นประชาธิปไตยว่า... มนุษย์ที่มีพฤติกรรมเป็นประชาธิปไตย ได้แก่ผู้ที่มีความเชื่อในแง่อุดมคติ อุดมการณ์ ศรัทธาในความเป็นมนุษย์ และมีวิถีชีวิต การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ในสังคมที่เป็นอิสระ บนพื้นฐานความเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีความเคารพในความคิดเห็นของกันและกัน จึงอาจสรุปเป็นพฤติกรรมประชาธิปไตย 3 ลักษณะ คือ มีพฤติกรรมที่ตั้งบนพื้นฐานแห่ง คารวธรรม ปัญญาธรรม และสามัคคีธรรม

1. คารวธรรม ของสังคมไทย ได้แก่ การเคารพในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เคารพเทิดทูนพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ กฎระเบียบ ประเพณีวัฒนธรรม เคารพในสิทธิและเสรีภาพผู้อื่น

2. ปัญญาธรรม ได้แก่ รู้จักใช้เหตุผล การแก้ปัญหาโดยสันติวิธี กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พิจารณาความคิดผู้อื่นโดยใช้เหตุผล ช่วยเหลืองานส่วนรวมโดยใช้สติปัญญา ความคิดอย่างเต็มที่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. สามัคคีธรรม ได้แก่ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ตนเองให้ดีที่สุดก่อน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น

ป. มหาพันธ์ (2544: 97-98) ได้อธิบายพฤติกรรมประชาธิปไตยที่โรงเรียนควรปลูกฝังให้นักเรียน มีดังต่อไปนี้

1. การมีคารวธรรม ได้แก่
- 1.1 การเคารพในสถาบันที่สำคัญของประเทศ เช่น ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 1.2 การเคารพซึ่งกันและกันทางกาย
- 1.3 การเคารพกันทางวาจา
- 1.4 การเคารพในสิทธิของผู้อื่น
- 1.5 การเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น
- 1.6 การเคารพในกฎระเบียบของสังคมและกฎหมายของประเทศ
- 1.7 การใช้สิทธิและเสรีภาพในขอบเขต

เป็นต้น

2. การมีสามัคคีธรรม ได้แก่
- 2.1 การร่วมกันทำงานทั้งกายและใจ
- 2.2 การมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คณะ
- 2.3 การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- 2.4 การรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวมและหน้าที่ต่อสังคม
3. การมีปัญญาธรรม ได้แก่
- 3.1 การใช้ปัญญา ให้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหา
- 3.2 การร่วมกันแก้ปัญหา โดยร่วมกันคิดใช้เหตุผล
- 3.3 การใช้วิธีการทางปัญญา ในการโต้เถียงหรือหาข้อยุติต่าง ๆ

สาโรช บัวศรี (2520: 62 – 64) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยไว้ว่า
แก่นของประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนต้องปฏิบัติเป็นประจำ ประกอบด้วย

1. การให้ความนับถือซึ่งกันและกัน (Respect of Individuals) โดยถือว่าทุกคนมีความสามารถเท่าเทียมกัน
2. การแบ่งปันหน้าที่และผลประโยชน์กัน (Sharing) การร่วมกันทำหน้าที่ (Participation) และการประสานเชื่อมโยงทำงานในหน้าที่ (Coordination) ตามหลักการอยู่ร่วมกันและปกครองร่วมกัน โดยประชาชนส่วนใหญ่
3. หลักการพิจารณาวินิจฉัยหรือตัดสินใจในการกระทำใดๆ ด้วยความฉลาด (Method of Intelligence) ซึ่งต้องอาศัยระดับการศึกษาของประชาชนที่สูงเพียงพอเป็นพื้นฐาน มิฉะนั้นจะตัดสินใจอย่างผิดๆ อันจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ประชาชนและประเทศชาติโดยส่วนรวมแนวการปฏิบัติตนในวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยเน้นพฤติกรรมหลัก 3 ประการ ได้แก่ (สาโรช บัวศรี. 2520: 85 – 87)

1. ปัญญาธรรม คือ การรู้จักใช้ปัญญาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว รู้จักการใช้เหตุผลและวิจรรณญาณในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ พฤติกรรมสำคัญ เช่น มีวิธีคิดบนพื้นฐานแห่งเหตุผล มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีคุณธรรมทางศาสนา

2. การวบรวม คือ การเคารพศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และความเห็นของผู้อื่น จึงต้องให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทั้งกาย วาจา ใจ พฤติกรรมสำคัญได้แก่ การเคารพสิทธิมนุษยชน การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมาย การเคารพกฎกติกาของสังคม เป็นต้น

3. สามัคคีธรรม คือ การรู้จักใช้ความสามารถที่แต่ละคนมีอยู่ เพื่อการร่วมมือกันทำงานกับหมู่คณะเพื่อประโยชน์สุขของสังคม พฤติกรรมสำคัญ เช่น การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน สังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และการทำงานเป็นหมู่คณะในรูปแบบที่หลากหลายบนพื้นฐานประชาสังคม ซึ่งผลการวิจัยของเอ็ดเวิร์ด (Edward.1996 : 4) เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) โดยการเรียนแบบร่วมมือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่าง ๆ มากมาย โดยกลุ่มร่วมมือ จะพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะกลุ่มขนาดเล็กที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ในการติดต่อสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพฝึกการเป็นผู้นำการช่วยเหลือกลุ่ม การตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ (Trust) การให้กำลังใจและเข้าใจความคิดของคนอื่น ประสบการณ์ด้านการร่วมมือเป็นทักษะทางสังคมที่สำคัญสำหรับเด็กทุกคน

เคลลี (Kelly. 1995: 28 – 49) กล่าวถึงพฤติกรรมประชาธิปไตยว่าประกอบด้วย

1. เคารพในสิทธิมนุษยชน
2. คำนึงถึงความเสมอภาค
3. คำนึงถึงความอิสระในการแสดงความคิดเห็น
4. คำนึงถึงส่วนรวม

เฮอร์ส (Hursh. 2000: 5 – 6) กล่าวถึงผู้ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยมีลักษณะ ดังนี้

1. คิดอย่างมีเหตุผล
2. มีค่านิยมประชาธิปไตย
3. ให้ความร่วมมือ
4. มีความรับผิดชอบ
5. มีความเสมอภาค
6. เคารพในเรื่องสิทธิ
7. รู้จักบทบาทหน้าที่
8. ปรับตัวได้ แก้ปัญหาได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ได้ให้ความหมายที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันบ้าง เหมือนกันมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางพระราชบัญญัติทางการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 พฤติกรรมประชาธิปไตยของกระทรวงศึกษาได้กำหนดมีความครอบคลุม ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 12 ประการ ไว้ดังนี้

1. การรู้จักบทบาทหน้าที่
2. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีความรับผิดชอบ
4. ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
5. การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
6. การมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดี

ตามวัฒนธรรมไทย

7. การให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุรูป
8. การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของเอกัตบุคคล
9. การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินปัญหา
10. การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
11. การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
12. การยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

2. การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(Local Assessment System: LAS)

ความหมาย

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment System : LAS) หมายถึงการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดเน้นคุณภาพผู้เรียนจุดเปลี่ยนการปฏิรูปการศึกษาไทย ด้วยการประเมินพัฒนาการโดยใช้รูปแบบของเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้คุ้นเคยกับรูปแบบการทดสอบที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ซึ่งถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามที่กำหนด นักเรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการ และเป็นองค์ประกอบ/ตัวชี้วัดที่สำคัญตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา และเพื่อเป็นการตรวจสอบ กำกับดูแล และรักษาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยกำหนดเป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นร้อยละ 4 เพื่อเป็นการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานความก้าวหน้าการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลผลการดำเนินการดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงผลสำเร็จในการจัดการศึกษา และกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับสถานศึกษา ประเมินนักเรียนทุกคนทุกคนทุกโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยประเมินในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประเมินในสาระสำคัญตามหลักสูตร 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งนี้โรงเรียนอาจใช้ผลการประเมินเป็นคะแนนส่วนหนึ่งของคะแนนสอบปลายภาคเรียนของปีการศึกษาของโรงเรียน
2. เพื่อให้สถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา มีข้อมูลผลสัมฤทธิ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และใช้ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ก่อนจบช่วงชั้น

การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment System: LAS) ไปใช้

เพื่อให้ผลการประเมินสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลถึงตัวผู้เรียน รวมทั้งเป็นข้อมูลแสดงความก้าวหน้า และเป็นการแสดงถึงภาระรับผิดชอบซึ่งตรวจสอบได้ (Accountability) ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน ต้องพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และ ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) จะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนได้ ดังนี้

1. เขตพื้นที่การศึกษาใช้ข้อมูลผลการประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้ไปวางแผนส่งเสริมพัฒนาให้ถึงในระดับห้องเรียน นิเทศ กำกับติดตามแผนการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายห้องเรียน โรงเรียน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
2. ครูผู้สอนใช้ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นข้อมูลฐานสำหรับการนำไปวางแผนสำหรับการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. ครูผู้สอนนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนรายบุคคล และนำไปปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

(สำนักทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ
ธันวาคม พ.ศ. 2553)

ผู้วิจัยใช้คะแนน การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีหน่วยการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มาตราฐานที่ 2.1 พลเมืองดี การเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในสังคมไทยและสังคมโลกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดี ซึ่งสอดคล้องกับการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้วย

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา รอบ 2

การประกันคุณภาพการศึกษา

คำว่า “ประกัน” ในภาษาอังกฤษมี 2 คำ คือ “Insure” กับ “Assure”

Insure ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” โดยมุ่งที่ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ประกันวินาศภัย

Assure ภาษาไทยใช้คำว่า “ประกัน” เช่นกัน แต่มุ่งที่ให้ความมั่นใจแก่เจ้าของเงินว่า ผลผลิตของหน่วยงานน่าจะมีคุณภาพ

ดังนั้น การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) การศึกษาของโรงเรียนจึงเป็นการให้หลักฐานข้อมูลแก่ประชาชนว่าบุคคลในโรงเรียนทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน และสาธารณะชนมั่นใจว่านักเรียนน่าจะมีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของครูในระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก พร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2553: 89)

ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งนำไปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา คือ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 47)

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน

2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

การประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับ การดำเนินการที่สำคัญ 2 เรื่องดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปจะกำหนดโดยองค์คณะบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้มีประสบการณ์ (Murgatroyd, Stephen and Morgan, Colin 1994: 45) ในระบบการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 31) โดยมีสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาเสนอตามลำดับรายงาน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 34)

2. กระบวนการตรวจสอบและประเมินการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐาน คุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 48) และให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 49)

ระบบและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 4)

สถานศึกษาจะต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการดังต่อไปนี้

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามี 3 ประการ คือ
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543: 11)

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1. ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

การประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อมุ่งให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ผู้ประเมินภายนอกหรือคณหมอโรงเรียนมีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอกจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543: 5-6)

แนวคิดและหลักการของการประเมินคุณภาพภายนอก

ดร.สมหวัง พิริยานุวัฒน์ (2549: 4) ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

ในการประเมินรอบแรก(พ.ศ.2543-2548) นั้น สมศ. ใช้รูปแบบกัลยาณมิตรในการประเมินในการดำเนินการโดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน จัดทำรายงานประเมินตนเอง เพื่อให้พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สมศ. จะพิจารณาเพื่อยืนยันสภาพจริง ไม่ได้ตัดสินได้ตก ผ่าน ไม่ผ่าน ประเมินเป็นรายมาตรฐาน ซึ่งผลการประเมินจะบอกถึงจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษานั้น ๆ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา เนื่องด้วย สมศ. ประสงค์ที่จะให้เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ และต้องการให้ทุกคนในประเทศเห็นว่า การศึกษาเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของประชาชนทุกคนในประเทศ การประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่สอง ตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 ในมาตรา 51 ได้ระบุว่า ในกรณีที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดให้ สมศ. จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งหมายความว่า สมศ. จะต้องให้การรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้มาตรฐานคุณภาพ หรือไม่ ซึ่งเป็นแนวคิดที่เพิ่มจากการประเมินเพื่อพัฒนาในรอบแรก สมศ. จึงวางหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินที่อิงเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น และอิงสถานศึกษาเพื่อให้การประเมินมีความสมดุลระหว่างเกณฑ์ที่กำหนดกับงานที่สถานศึกษาดำเนินการ

ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก มีความสำคัญและมีความหมายต่อสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

ประการที่ 2 เพิ่มความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาได้จัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ประการที่ 3 สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ

ชุมชนท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผนและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

ประการที่ 4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลสำคัญในภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวนโยบายทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง (พ.ศ. 2549 – 2553) ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 กำหนดให้ สมศ. ต้องจัดทำข้อเสนอแนะต่อต้นสังกัดในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงพิจารณาวิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2549 – 2553 เพื่อการจำแนกผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าได้มาตรฐานหรือไม่ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร สมศ. โดยให้พิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

1. การประเมินอิงเกณฑ์ ให้พิจารณาตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาที่ สมศ. กำหนด โดยจะมีการสรุปผลทั้งในระดับตัวบ่งชี้และระดับมาตรฐาน
2. การประเมินอิงสถานศึกษา ให้พิจารณาจากการที่สถานศึกษาดำเนินการตามข้อเสนอของ สมศ. และพัฒนาการของคุณภาพของสถานศึกษา ตลอดจนมีผลการดำเนินงานบรรลุมาตรฐาน เป้าหมายตามแผนงานของสถานศึกษา รวมทั้งการมีความตระหนักในความสำคัญและความพยายามในการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

ซึ่งมีวิธีการประเมินในแต่ละแบบดังนี้

1. การประเมินแบบอิงเกณฑ์ มีการประเมิน 2 ระดับ คือ การประเมินในระดับตัวบ่งชี้และการประเมินในระดับมาตรฐาน ได้แก่
 - 1.1 การประเมินในระดับตัวบ่งชี้ ให้พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้เป็น 4 ระดับ คือ

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคุณภาพ
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาน้อยกว่า ร้อยละ 50	ปรับปรุง
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาระหว่าง ร้อยละ 50 – 75	พอใช้
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาระหว่าง ร้อยละ 75 – 89	ดี
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาตั้งแต่ ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ดีมาก

1.2 การประเมินในระดับมาตรฐาน ให้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ใน แต่ละมาตรฐานเป็น 4 ระดับคือ

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคุณภาพ
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.75	ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 1.75-2.74	พอใช้
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 2.75-3.49	ดี
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 3.50-4.00	ดีมาก

2. การประเมินของสถานศึกษา ประกอบด้วย การพิจารณาพัฒนาการของคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาและการบรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายของสถานศึกษา โดยมีมิติในการพิจารณาและการสรุปผลการพิจารณาดังนี้

2.1 มิติในการพิจารณา พัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษาดังนี้

พัฒนาการของคุณภาพการศึกษา	บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา	บรรลุ	ไม่บรรลุ
มี	ดีมาก(4)	ดี(3)+ มีความตระหนักและความพยายาม พอใช้(2)	ไม่มีความตระหนัก/ความพยายาม
ไม่มี	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)	

2.2 วิธีการพิจารณา ได้ให้ความหมายของพัฒนาการ และการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา ดังนี้

มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง (เฉพาะผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์) สูงกว่าการประเมินรอบแรก หรือมีผลประเมินทั้งในรอบแรกและรอบสองไม่ต่ำกว่าระดับดี

ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง(เฉพาะผลการประเมินแบบ

อิงเกณฑ์) ต่ำกว่าผลประเมินรอบแรก หรือผลประเมินในรอบแรกและรอบที่สองซึ่งต่ำกว่าระดับดี และไม่แตกต่างกัน

บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษามีความสำเร็จในการปฏิบัติสามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนหรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน โดยนำผลประเมินคุณภาพภายนอกแรกไปใช้วางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และมีหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำเร็จและความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

ไม่บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ ไม่สามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนหรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน โดยไม่คำนึงถึงความตระหนักในความสำเร็จและความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

2.3 การสรุปผลการประเมินอิงสถานศึกษา มีระดับของมาตรฐานและคะแนนดังนี้

คำอธิบาย	ระดับ
ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและไม่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน	ปรับปรุง
ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาแต่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน หรือ มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาแต่ไม่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน และหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำเร็จและความพยายามในการปฏิบัติอย่างไม่เด่นชัด	พอใช้
มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและมีหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำเร็จและความพยายามในการปฏิบัติอย่างเด่นชัด แต่ไม่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน	ดี
มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา และบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน	ดีมาก

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องระบบการประกันคุณภาพภายนอก มีการเชื่อมโยงกับกระบวนการบริหารสถานศึกษา โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการประเมินสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาโดยหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาที่ผ่านการ

ประเมินมีประโยชน์ คือประชาชนทุกคน ตั้งแต่นักเรียน นิสิตนักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหน่วยงานของรัฐ และเอกชน จะได้รับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีกระบวนการที่จะรักษาคุณภาพไว้ และปรับปรุงให้มีมาตรฐานที่ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้าง "คน" ที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศชาติ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศไทย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตย พบว่า มีงานวิจัยต่าง ๆ ดังนี้
 ทวี มณีสาย (2543: 89) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา : ศึกษากรณีวิทยาลัยเทคนิคยโสธร จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ การเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การยึดถือประโยชน์ส่วนร่วม การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน ระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนแผนกวิชาแตกต่างกัน สถานภาพสมรสของบิดาหรือมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมประชาธิปไตยแตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ ผลการเรียน อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้บิดา รายได้มารดา การศึกษามารดามีพฤติกรรมประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาที่พบส่วนมากในการสอนประชาธิปไตยให้แก่ นักเรียนอาชีวศึกษา คือ เนื้อหา หลักสูตรขาดความชัดเจน และต่อเนื่องในการส่งผลให้เกิดพฤติกรรมประชาธิปไตย นอกจากนี้ นักเรียนขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ผู้ปกครองไม่ได้ตระหนักถึงแนวทางในการดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย ครู-อาจารย์ในบางส่วนยังไม่เข้าใจดีพอในการดำเนินการเรียนการสอนที่จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมประชาธิปไตย กิจกรรมมีบางครั้งที่เร่งด่วนและขาดแนวทางที่ถูกต้องตามหลักการของประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปในทิศทางที่ส่งเสริมการเพิ่มพฤติกรรมประชาธิปไตยในหมู่ของนักเรียนอาชีวศึกษา

วิทยา กิตติพร (2540: 97) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และ นักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ครอบคลุมเนื้อหาใน 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียน การสอนที่ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อการเผยแพร่ประชาธิปไตยสู่ชุมชน แบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.51-0.70 และค่าความเชื่อมั่นทั้ง

ฉบับ 0.96 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีทัศนะต่อการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียน การสอนของครู ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อการเผยแพร่ประชาธิปไตยสู่ชุมชน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน และ มีทัศนะต่อการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ศรיתน นนทะแสง (2542: 112-113) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า โรงเรียนทุกขนาดมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและทุกด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับ “มาก” คือ ด้านบทบาทของครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียน ด้านบทบาทของโรงเรียน ในการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการพัฒนาประชาธิปไตย และด้านเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตยของนักเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการประชาธิปไตย ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวม และเป็นรายด้าน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและ ครูผู้รับผิดชอบโครงการประชาธิปไตยมีระดับการดำเนินงานด้านบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีระดับการดำเนินการมากกว่าในโรงเรียนขนาดใหญ่

นฤมล จิเวศพงศ์ (2539: 165-168) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียนตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการระดมความคิดเห็น และด้านระบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัญญาธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ตามทัศนะครูประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน และระดับชั้นที่สอนแตกต่างกัน ระดับการจัดกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ระดับการจัดกิจกรรมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน โดยครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำมาก มีระดับการจัดกิจกรรมมากกว่า ครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำปานกลาง และครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย ส่วนครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำปานกลางมีระดับการจัดกิจกรรมมากกว่าครูประถมศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ได้แก่ นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีความเชื่อว่า การไหว้หรือการทำความเคารพสถาบันชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นบาป ครูไม่มีความรู้เข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มอย่างแท้จริง ครูไม่เป็นแบบอย่างที่ดี และขาดแหล่งความรู้ที่จะให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

วินิจ วงศ์ทอง (2539: 204 - 205) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดโยธาธรมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดโครงการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยใน 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาโครงการฯ และครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบและโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป โดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการฯ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการ และด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้บริหาร และ ครูผู้สอนทั้งโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบและโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบและโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป โดยส่วนรวมและรายด้านมีพฤติกรรมซึ่งบังวิถีชีวิตประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านคารวะธรรม และด้านสามัคคีธรรมมีการปฏิบัติอยู่ระดับมาก

3. การเปรียบเทียบการจัดโครงการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบกับโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป พบว่าการปฏิบัติโดยส่วนรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน สำหรับการเปรียบเทียบการจัดโครงการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบกับโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป พบว่ามีการปฏิบัติทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมซึ่งบังวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบและโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป พบว่ามีการปฏิบัติทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อำนาจ จันทน์มหา (2542: 113-115) ได้ทำการศึกษาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า นักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาต่างสังกัดกันมีระดับจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความซื่อสัตย์ นความตั้งใจ ด้านความอดทน ด้านความเชื่อมั่น ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความตรงต่อเวลา ด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ด้านความเสียสละ นักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาต่างสังกัดกัน มีระดับจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรวรรณ พานิชปฐมพงศ์ (2542: 54) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ กับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตตลิ่งชัน จำนวน 582 คน พบว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิไลลักษณ์ มีประชา. (2552). ได้ศึกษาการพัฒนาทัศนชีวิตคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกัน ตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2. พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตยด้านการเคารพ ความสามัคคี และความมีปัญญา แตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตยด้านการเคารพ ความสามัคคี และความมีปัญญา สูงกว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตย ด้านการเคารพแตกต่างกันซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตยด้านการเคารพสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนด้านความสามัคคี และด้านความมีปัญญาไม่พบความแตกต่าง

สุรชาติ มานิตย์. (2542) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และบุคลิกภาพประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียน กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

วินเนอร์(ชัรรัตน์ หลายวัชรกุล. 2542 อ้างอิงจาก Winner. 1979) ได้วิจัยเรื่องการจัดการ การเรียนการสอนของครูแบบเป็นกลุ่ม และความสัมพันธ์แบบประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทั้งนี้โดยวิธีการจัดการตอบสนองประชาธิปไตยและเผด็จการของครูและนักเรียนในกิจกรรมในชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อการจัดกิจกรรมของครู ปัจจัยต่าง ๆ และวิธีการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน ใช้การสังเกตพฤติกรรมของการตอบสนองของครูและนักเรียน ว่าจะเป็นประชาธิปไตยหรือเผด็จการใน 4 ประเด็น คือ ผลการทำงาน การถาม การตอบ การแสดงออก ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างในการตอบสนองของครูและนักเรียน หลังจากการใช้การฝึกด้วยกระบวนการกลุ่มแบบประชาธิปไตย

แอลมอนด์ และ เวอร์บา (พีระพงษ์ ศรีเหนียง. 2544: 195; อ้างอิงจาก Almond and Verba) ได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่า การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการสังคมประเภททางการเมือง การศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้เรื่องการเมืองดีขึ้น และมีความเชื่อมั่นสูงในบทบาททางการเมืองของตน สถานศึกษามีบทบาทอย่างสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพของผู้ที่มาศึกษา และก่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่แตกต่างไปจากบุคคลที่มีการศึกษาน้อย เช่น

บุคคลที่มีการศึกษาสูงย่อมจะมีความสนใจทางการเมือง และมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าบุคคลที่มีการศึกษาดำ

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมประชาธิปไตยนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้าน เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมประชาธิปไตย มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยเป็นตัวสำคัญของการศึกษาในอนาคต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตย ซึ่งทำให้ทราบถึงระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งยัง สามารถส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยได้ตามศักยภาพ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมประชากรปีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 10,483 คน จาก 19 โรงเรียน จำแนกเป็น เพศชาย จำนวน 5,121 คน เพศหญิง จำนวน 5,362 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 397 คน จาก 5 โรงเรียน จำแนกเป็นเพศชายจำนวน 195 คน เพศหญิงจำนวน 202 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. สัมภาษณ์ข้อมูลประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พ.ศ. 2554 ดังแสดงในตาราง 1 (ภาคผนวก ก)

2. การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ซึ่งใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified

Random Sampling) ที่ระดับความเชื่อมั่น .95 (มยุรี ศรีชัย. 2538: 105) และกำหนดค่า $\alpha = 0.05$ โดยประกอบไปด้วยข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในการคำนวณ ดังนี้

2.1 กำหนดระดับความเชื่อมั่น (Level of Confidence: $1 - \alpha$) ที่ .95

2.2 กำหนดขนาดของความคลาดเคลื่อน (Error) ในการสุ่มเท่ากับ 0.10 คะแนน สำหรับในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยยอมรับค่าสถิติจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งคือคะแนนเฉลี่ย \bar{X} จากแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย แตกต่างจากค่าพารามิเตอร์ของประชากร μ ได้มากที่สุดที่ 0.25 ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าขนาดของความคลาดเคลื่อนดังกล่าวพอเพียงสำหรับการได้มาของขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม เมื่อความคลาดเคลื่อน (Error) หมายถึง ในการสุ่มตัวอย่งนั้นๆ จะยอมให้ค่าสถิติที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากค่าพารามิเตอร์ของประชากรได้มากที่สุดเท่าไร ซึ่งโดยทั่วไปจะให้เท่ากับ e เช่น ให้ $\bar{Y} - \mu = e$ (มยุรี ศรีชัย. 2538: 41)

2.3 ค่าประมาณความแปรปรวนของกลุ่มประชากร (σ^2) = 0.18 ได้จากการนำแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนราชวินิตบางเขน จำนวน 110 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย แบ่งออกเป็นนักเรียนเพศชาย จำนวน 51 คน และนักเรียนเพศหญิง จำนวน 59 คน

2.4 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ในระดับความเชื่อมั่นที่ .95 (มยุรี ศรีชัย. 2538: 105)

$$n = \frac{\sum_{g=1}^K \frac{N_g^2 S_g^2}{w_g}}{\frac{N^2 e^2}{4} + \sum_{g=1}^K N_g S_g^2}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัยจำนวน 384 คน

3. ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling) เนื่องจากตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดว่าทุกโรงเรียน ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 พบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 22 โรงเรียน ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษา 19 โรงเรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2554: ออนไลน์) รายละเอียดปรากฏดังตารางภาคผนวก ก. ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างมาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายร้อยละ 25 ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 5 โรงเรียน

4. ทำการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ได้จำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียนซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย โดยทำการสุ่มจำนวนห้องเรียนมาร้อยละ 25 ของห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างดังตาราง 2

ตาราง 2 โรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อสถานศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 3			
		ห้อง	หญิง	ชาย	รวม
1	เจ้าพระยาวิทยาคม	2	45	40	85
2	พุทธจักรวิทยา	2	42	38	80
3	มัธยมวัดธาตุทอง	2	43	40	83
4	ยานนาเวศวิทยาคม	2	45	40	85
5	พระโขนงพิทยาลัย	2	44	42	86
รวมทั้งสิ้น		10	219	200	419

จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในขั้นนี้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 419 คน ซึ่งมีจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ จึงสามารถใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างนี้ได้ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอาจมีการคัดแยกแบบวัดที่ได้รับการตอบที่ไม่สมบูรณ์ออก เหลือที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้จำนวน 397 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ ดังนี้

แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย ได้แก่ เพศ และคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(LAS)

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 120 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็นข้อคำถามวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย 12 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

2. ศึกษาขอบเขตของเนื้อหาพฤติกรรมประชาธิปไตยจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย

3. เขียนนิยามปฏิบัติการและวางแผนการสร้างข้อคำถามของแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย โดยแบ่งออกเป็น 12 ด้าน

4. เขียนข้อคำถามของแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยจำนวน 180 ข้อ โดยเขียนให้ครอบคลุมนิยามปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 12 ด้าน ด้านละ 15 ข้อ

5. นำแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยที่สร้างขึ้นมาวิพากษ์และปรับแก้ข้อคำถามกับอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและครอบคลุมโครงสร้างทฤษฎี

6. นำแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความครอบคลุมตามเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ได้ข้อคำถาม 150 ข้อ รายละเอียดดังตารางในภาคผนวก ค. ตารางที่ 21

7. นำแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 110 คน จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของข้อคำถาม นำผลการตอบแบบวัดมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยจำนวน 120 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22–0.72 รายละเอียดดังตารางในภาคผนวก ค. ตารางที่ 22

8. นำข้อคำถามที่คัดเลือกไว้จำนวน 120 ข้อมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่าแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ความเชื่อมั่นรายด้านทั้ง 12 ด้าน 0.61, 0.68, 0.82, 0.67, 0.85, 0.70, 0.64, 0.55, 0.86, 0.79, 0.78 และ 0.82 ตามลำดับ ระดับความเชื่อมั่นรายด้านอยู่ในระดับสูง ตามเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่น (เกียรตินิสิต ศรีสฐ. 2552: 144)

9. จัดพิมพ์แบบวัดพฤติกรรมประชานิยมไทย จำนวน 120 ข้อ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดพฤติกรรมประชานิยมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบวัด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนตามความเป็นจริงมากที่สุด

เพศ ชาย หญิง

คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา(LAS)

ส่วนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมประชานิยมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนประมาณ 120 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้และตัดสินใจว่าเมื่อนักเรียนประสบเหตุการณ์เหล่านี้

นักเรียนมีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ทางขวามือให้ตรงกับการปฏิบัติที่เป็นจริงมากที่สุด โดยมีระดับดังนี้

5 มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นนักเรียนปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นนักเรียนปฏิบัติในระดับมาก
3 ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นนักเรียนปฏิบัติในระดับปานกลาง
2 น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นนักเรียนปฏิบัติในระดับน้อย
1 น้อยมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นนักเรียนปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การรู้จักบทบาทหน้าที่					
(0)	นอนตอดึกกว่าไม่ยอมไปเรียน
(00)	ต้องรีบทำการบ้านจะได้ช่วยแม่ทำอาหารเย็น
	การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น					
(0)	คิดได้ไงโง่จริง ๆ เลย
(00)	มีเหตุผลดี เราสนับสนุน
	การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่น					
(0)	ส่งงานอาจารย์ในชั่วโมงแล้วร้องเพลงเสียงดัง
(00)	บอกแล้วไม่ให้ครวหน้าหยิบเลยดีกว่า
	ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง					
(0)	ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้อง
(00)	ส่งการบ้านตามที่อาจารย์กำหนด
	การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม					
(0)	ไม่แสดงความคิดเห็นหรือก่อกวนต้องทำงานเยอะ
(00)	เหนื่อยตั้งแต่อีกนิดเดียวงานกลุ่มก็จะเสร็จแล้ว
	การมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และหัวใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย					
(0)	ยกมือขึ้นเพื่อจะถามข้อสงสัยเมื่ออาจารย์สอนจบ
(00)	ก็พามีแพ้ มีชนะ เป็นเรื่องธรรมดา
	การให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม					
(0)	ใส่รองเท้าแตะมาโรงเรียน
(00)	พูดกับใครก็เหมือน ๆ กันหมดแหละ

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การยอมรับ และเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของ เอกกัตบุคคล					
(0)	หยิบบ้านจากลิ้นชักตอนเพื่อนไม่อยู่
(00)	ขอบคุณเพื่อน เมื่อเพื่อนหยิบบอกให้
	การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินปัญหา					
(0)	บนบาลศาลกล่าว ขอให้สอบได้คะแนนดี
(00)	ก็เราไม่อ่านหนังสือเองคะแนนออกมาไม่ดี
	การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
(0)	ฉันเป็นหัวหน้ากลุ่มต้องทำตามฉันเท่านั้น
(00)	ใครมีข้อเสนอแนะดี ๆ จะได้นำไปพัฒนา
	การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
(0)	ยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้งที่ได้ยินเพลงชาติ
(00)	ยืนถวายความเคารพเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญ
	การยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต					
(0)	นำสงสารจิ้ง เอาของเราไปใช้ก่อนก็ได้
(00)	ลูกให้คนแก่นั่งเมื่อขึ้นรถประจำทาง

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
โดยข้อความทางบวกมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

สำหรับข้อความทางลบมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

1	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
2	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
4	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
5	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายจากแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม

ระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย จำนวน 120 ข้อ คะแนนระหว่าง 120-600 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 504.51–600.00	หมายถึง	พฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย 408.51–504.50	หมายถึง	พฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 312.51–408.50	หมายถึง	พฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 216.51–312.50	หมายถึง	พฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 120.00 –216.50	หมายถึง	พฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับต่ำมาก

เกณฑ์การแปลความหมายจากแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยจำนวน 12 ด้าน

คะแนนรายด้านของแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย จำนวน 12 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ คะแนนสูงสุดเท่ากับ 50 คะแนน และคะแนนต่ำสุดกับ 10 คะแนน โดยมีการแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

42.50 – 50.00	มีพฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับ	สูงมาก
34.50 – 42.49	มีพฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับ	สูง
26.50 – 34.49	มีพฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับ	ปานกลาง
18.50 – 26.49	มีพฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับ	ต่ำ
10.00 – 18.49	มีพฤติกรรมประชาธิปไตย อยู่ในระดับ	ต่ำมาก

ตามเกณฑ์การแปลผลการกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับ

(รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด. 2535: 3)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จากจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือราชการที่ได้จากข้อ 1 เข้าดำเนินการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงระหว่างวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2555 โดยติดต่อประสานงานอาจารย์ในสถานศึกษาที่เป็นผู้รับผิดชอบประสานงาน และผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และความสำคัญของการทำวิจัย

3. นำแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามวัน เวลาที่นัดหมาย โดยผู้วิจัย กำหนดให้ผู้ตอบแต่ละคนทำแบบวัด ฉบับละ 50 นาที ซึ่งก่อนที่นักเรียนจะทำแบบวัด ผู้วิจัยจะเป็นผู้ชี้แจง เพื่อลดภาวะความตึงเครียด โดยให้นักเรียนทราบว่าไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อนักเรียนในการทำแบบวัด เพื่อว่านักเรียนจะได้ให้ข้อมูลที่เป็นจริง และได้รับแบบวัดคืนในวันนั้น

4. นำแบบวัดที่ได้ จำนวน 419 ฉบับ มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และตรวจสอบร่องรอยการตั้งใจทำแบบวัด แล้วคัดเลือกแบบวัดที่สมบูรณ์และให้สอดคล้องกับแบบวัดที่ต้องการใช้จริง จำนวน 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.75 ซึ่งเพียงพอตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง การตรวจสอบหาคุณภาพของแบบวัด และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด และลักษณะของข้อคำถาม ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คะแนนต่ำสุด (MIN) คะแนนสูงสุด (MAX) ค่าความเบ้ (Sk) ค่าความโด่ง (Ku)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา(Coefficient - Alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

3. การวิเคราะห์เพื่อตอบจุดมุ่งหมายการวิจัย สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานงานวิจัย การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบพหุคูณ (Two-way Multivariate of Variance: Two -Way MANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการคือ ประการแรกเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชากรปีโตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีเพศแตกต่างกัน ประการที่สองเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชากรปีโตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) แตกต่างกัน และ ประการที่สาม เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชากรปีโตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ดังนั้นเพื่อตอบจุดมุ่งหมายการวิจัยครั้งนี้ได้อย่างครอบคลุม ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติ Two-way MANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังจะกล่าวถึงต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

RE	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่
AC	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น.
AR	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล
SE	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
CO	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
CU	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย
RS	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม
RB	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการมีความรับผิดชอบ
US	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ
LD	แทน	พฤติกรรมประชากรปีโตยด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี

AD	แทน	พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
MO	แทน	พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของค่าความแตกต่างระหว่างข้อมูลและค่าเฉลี่ยของกลุ่มข้อมูล (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean Square)
p	แทน	ระดับนัยสำคัญของการทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ต่างกัน แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- 1.1 พฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม
 - 1.2 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่
 - 1.3 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 1.4 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของ
- เอกัตบุคคล
- 1.5 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
 - 1.6 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
 - 1.7 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และ
- น้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย
- 1.8 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม
 - 1.9 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ
 - 1.10 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา
 - 1.11 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี
 - 1.12 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ
- ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 1.13 พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบจุดมุ่งหมายการวิจัย

2.1 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ

2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมประชากรปีโดย ทั้ง 12 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง รองลงมาเป็นเพศชาย (คิดเป็นร้อยละ 50.88 และ 49.12) กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำหรับระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับกลาง รองลงมา มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับต่ำ และ ระดับสูง ตามลำดับ (คิดเป็นร้อยละ 47.36, 27.20 และ 25.44) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดจำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (n)	ร้อยละ	
เพศ	ชาย	195	49.12
	หญิง	202	50.88
	รวม	397	100.00
ระดับผลการประเมิน	สูง	101	25.44
คุณภาพการศึกษาชั้น	กลาง	188	47.36
พื้นฐานระดับมัธยมศึกษา	ต่ำ	108	27.20
(LAS)	รวม	397	100.00

เมื่อจำแนกนักเรียนแต่ละเพศตามระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) พบว่านักเรียนเพศชาย ส่วนใหญ่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.64 และนักเรียนเพศหญิง ส่วนใหญ่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 49.01 และในภาพรวมพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับกลางคิดเป็นร้อยละ 47.36 รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนแต่ละเพศจำแนกตามระดับผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ มัธยมศึกษา (LAS)			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ชาย	63 (32.31)	85 (43.59)	47 (24.10)	195 (49.12)
หญิง	45 (22.28)	103 (50.99)	54 (26.73)	202 (50.88)
รวม	108 (27.20)	188 (47.36)	101 (25.44)	397 (100.00)

1.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับสูง

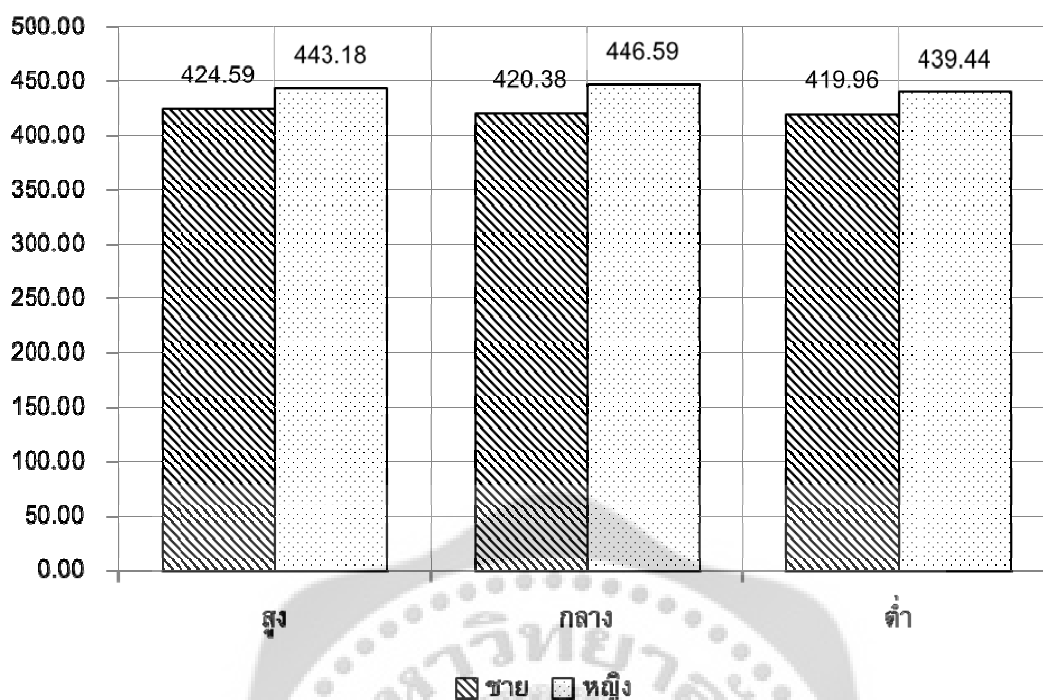
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ใน ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับสูงทุกกลุ่มโดย ผู้ตอบทั้งหมด 397 คน มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม เท่ากับ 432.97 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 48.40 โดยนักเรียนเพศชาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม เท่ากับ 421.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 45.37 และนักเรียนเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมเท่ากับ 443.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 47.77 ซึ่งจะเห็นว่า นักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมสูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่า ข้อมูลมี การกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมใกล้เคียง กัน รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 จำแนกตามเพศและระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
	คะแนน (LAS)	N	\bar{X}	SD	MIN	MAX	SK	KU	
ชาย	สูง	63	424.59	43.0	325	523	-0.31	-0.47	สูง
	กลาง	85	420.38	51.9	289	534	-0.31	-0.67	สูง
	ต่ำ	47	419.96	41.1	309	518	-0.31	-0.46	สูง
	รวม	195	421.64	45.3	289	534	-0.31	-0.57	สูง
หญิง	สูง	45	443.18	52.0	362	588	-0.42	-0.46	สูง
	กลาง	103	446.59	47.0	354	588	-0.49	-0.36	สูง
	ต่ำ	54	439.44	45.9	256	513	-0.39	-0.44	สูง
	รวม	202	443.92	47.7	256	588	-0.45	-0.41	สูง
รวม	สูง	108	432.33	47.6	325	588	-0.36	-0.47	สูง
	กลาง	188	434.74	50.8	289	588	-0.42	-0.51	สูง
	ต่ำ	101	430.38	44.6	256	518	-0.35	1.43	สูง
	รวม	397	432.97	48.4	256	588	-0.39	-0.50	สูง

จากตาราง 5 เพื่อให้เห็นความสอดคล้องระหว่างเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ผู้วิจัยจึงนำเสนอพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมในรูปของกราฟแท่ง แสดงดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษา
ชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

1.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ พบว่านักเรียน
เพศชายและหญิง มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ของนักเรียนแต่เพศ
พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้น
พื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรม
ประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่มโดย มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรม
ประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ เท่ากับ 40.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.48
นักเรียนเพศชาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่เท่ากับ 39.90
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.32 และนักเรียนเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตย
ด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่เท่ากับ 41.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.51 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียน
เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่สูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่า ข้อมูล
มีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จัก
บทบาทหน้าที่ใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	63	40.15	4.23	26	48	-0.67	0.57	สูง
	ปานกลาง	85	39.89	4.42	29	48	-0.18	-0.27	สูง
	ต่ำ	47	39.61	4.40	30	48	-0.25	-0.06	สูง
	รวม	195	39.90	4.32	26	48	-0.38	-0.17	สูง
หญิง	สูง	45	41.15	4.26	30	50	-0.46	0.01	สูง
	ปานกลาง	103	41.44	4.49	27	49	-0.84	0.54	สูง
	ต่ำ	54	41.69	4.73	30	50	-0.43	-0.53	สูง
	รวม	202	41.46	4.51	27	50	-0.55	-0.10	สูง
รวม	สูง	108	40.57	4.25	28	50	-0.56	0.31	สูง
	ปานกลาง	188	40.74	4.52	28	49	-0.51	-0.12	สูง
	ต่ำ	101	40.75	4.67	30	50	-0.29	-0.13	สูง
	รวม	397	40.65	4.48	28	50	-0.43	-0.21	สูง

1.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีมีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เท่ากับ 35.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.86 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 34.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.90 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 36.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.83 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่า ข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นจำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	34.19	4.82	23	46	0.17	0.05	ปานกลาง
	ปานกลาง	89	34.52	5.33	22	46	-0.02	-0.06	สูง
	ต่ำ	64	34.22	4.56	23	46	-0.17	0.53	ปานกลาง
	รวม	195	34.31	4.90	22	46	0.02	0.10	ปานกลาง
หญิง	สูง	59	36.65	4.41	25	45	0.00	-0.25	สูง
	ปานกลาง	99	36.59	4.92	22	46	-0.81	1.15	สูง
	ต่ำ	44	36.61	5.15	22	45	-0.48	-0.13	สูง
	รวม	202	36.62	4.83	22	46	-0.50	0.28	สูง
รวม	สูง	101	35.42	4.61	24	46	0.04	-0.10	สูง
	ปานกลาง	188	35.55	5.12	22	46	-0.42	0.54	สูง
	ต่ำ	108	35.41	4.86	22	46	-0.26	0.20	สูง
	รวม	397	35.46	4.86	22	46	-0.22	-0.07	สูง

1.4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคลของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคลอยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล เท่ากับ 35.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.08 นักเรียนเพศชายมี

คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคลเท่ากับ 33.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.36 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคลเท่ากับ 36.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.80 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล สูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่า ข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคลใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	33.27	5.53	21	48	0.20	0.04	ปานกลาง
	ปานกลาง	89	34.52	7.41	18	49	-0.15	0.03	สูง
	ต่ำ	64	33.84	6.14	18	49	0.15	1.60	ปานกลาง
	รวม	195	33.88	6.36	18	49	0.09	0.53	ปานกลาง
หญิง	สูง	59	35.91	5.92	25	50	0.34	-0.18	สูง
	ปานกลาง	99	36.14	5.53	17	48	-0.39	1.24	สูง
	ต่ำ	44	36.74	5.95	24	50	0.14	-0.39	สูง
	รวม	202	36.26	5.80	17	50	0.04	0.09	สูง
รวม	สูง	101	34.59	5.72	21	50	0.29	-0.01	สูง
	ปานกลาง	188	35.33	6.47	17	49	-0.33	0.54	สูง
	ต่ำ	108	35.29	6.05	18	50	0.11	0.52	สูง
	รวม	397	35.07	6.08	17	50	0.01	0.39	สูง

1.5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เท่ากับ 34.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.26 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 33.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.80 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับสูง เท่ากับ 35.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.72 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง สูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่า ข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	34.07	5.12	21	45	-0.01	-0.68	ปานกลาง
	ปานกลาง	89	34.25	4.83	24	43	-0.30	-0.75	ปานกลาง
	ต่ำ	64	33.53	4.44	25	43	0.03	-0.87	ปานกลาง
	รวม	195	33.95	4.80	21	45	-0.10	-0.77	ปานกลาง
หญิง	สูง	59	34.67	5.86	20	50	0.17	0.64	สูง
	ปานกลาง	99	35.73	5.34	17	48	-0.32	1.42	สูง
	ต่ำ	44	34.61	5.97	20	50	0.02	0.79	สูง
	รวม	202	35.00	5.72	17	50	-0.04	0.95	สูง
รวม	สูง	101	34.37	5.49	20	50	0.08	-0.02	ปานกลาง
	ปานกลาง	188	34.99	5.09	17	48	-0.31	0.34	สูง
	ต่ำ	108	34.07	5.21	20	50	0.03	-0.04	ปานกลาง
	รวม	397	34.48	5.26	17	50	-0.07	0.09	ปานกลาง

1.6 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม ของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม เท่ากับ 35.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.36 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 34.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.25 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 36.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.47 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม สูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่าข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม ใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับคะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับพฤติกรรมประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	33.29	5.83	17	49	0.09	0.34	ปานกลาง
	ปานกลาง	89	35.29	7.08	20	49	-0.23	-0.80	สูง
	ต่ำ	64	34.22	5.85	22	49	0.35	0.01	ปานกลาง
	รวม	195	34.27	6.25	17	49	0.07	-0.15	ปานกลาง
หญิง	สูง	59	36.44	6.16	25	50	0.31	-0.44	สูง
	ปานกลาง	99	36.66	6.79	19	50	0.10	-0.46	สูง
	ต่ำ	44	36.09	6.46	25	50	0.49	-0.49	สูง
	รวม	202	36.39	6.47	19	50	0.30	-0.47	สูง
รวม	สูง	101	34.86	5.99	17	50	0.20	-0.05	สูง
	ปานกลาง	188	35.97	6.93	19	50	-0.07	-0.63	สูง
	ต่ำ	108	35.15	6.15	22	50	0.42	-0.24	สูง
	รวม	397	35.33	6.36	17	50	0.18	-0.31	สูง

1.7 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย ของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย เท่ากับ 37.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.16 นักเรียนเพศชายมีคะแนน

เฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย เท่ากับ 36.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.22 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย เท่ากับ 38.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.09 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย สูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่าข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย ใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	37.11	5.32	25	47	-0.14	-0.52	สูง
	ปานกลาง	89	37.16	5.37	23	47	-0.38	-0.12	สูง
	ต่ำ	64	36.33	4.98	27	47	-0.004	-0.60	สูง
	รวม	195	36.87	5.22	23	47	-0.17	-0.42	สูง
หญิง	สูง	59	38.35	5.30	23	50	-0.39	0.31	สูง
	ปานกลาง	99	38.81	5.02	19	47	-1.04	2.42	สูง
	ต่ำ	44	38.96	4.96	28	50	-0.21	0.07	สูง
	รวม	202	38.71	5.09	19	50	-0.55	0.93	สูง
รวม	สูง	101	37.73	5.31	23	50	-0.26	-0.11	สูง
	ปานกลาง	188	37.99	5.19	19	47	-0.71	1.15	สูง
	ต่ำ	108	37.64	4.97	27	50	-0.11	-0.27	สูง
	รวม	397	37.79	5.16	19	50	-0.36	0.26	สูง

1.8 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตาม ฐานานุกรป

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรป มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรป พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรปเท่ากับ 33.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.25 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรปอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 32.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.25 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรป อยู่ในระดับสูง เท่ากับ 34.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.26 ซึ่งจะเห็นว่าเพศชายและเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรป ต่างกัน

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่า ข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรป ใกล้เคียงกัน รายละเอียดตาราง 12

ตาราง 12 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรป
จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	31.69	4.62	20	45	0.53	0.56	ปานกลาง
	ปานกลาง	89	32.23	5.96	19	45	0.02	-0.17	ปานกลาง
	ต่ำ	64	32.16	5.16	19	45	0.23	0.60	ปานกลาง
	รวม	195	32.03	5.25	19	45	0.26	0.33	ปานกลาง
หญิง	สูง	59	34.53	5.03	26	46	0.36	-0.61	สูง
	ปานกลาง	99	34.50	5.24	22	50	0.38	0.57	สูง
	ต่ำ	44	34.29	5.52	25	50	0.63	0.44	ปานกลาง
	รวม	202	34.44	5.26	22	50	0.46	0.13	ปานกลาง
รวม	สูง	101	33.11	4.83	20	46	0.45	-0.02	ปานกลาง
	ปานกลาง	188	33.37	5.60	19	50	0.20	0.20	ปานกลาง
	ต่ำ	108	33.22	5.34	19	50	0.43	0.52	ปานกลาง
	รวม	397	33.23	5.25	19	50	0.36	0.23	ปานกลาง

1.9 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ เท่ากับ 34.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.91 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 33.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.67 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ อยู่ในระดับสูง เท่ากับ 35.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.15 ซึ่งจะเห็นว่าเพศชาย และเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ ต่างกัน

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่า ข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	33.35	4.64	23	44	0.16	-0.37	ปานกลาง
	ปานกลาง	89	33.52	5.03	21	44	0.22	-0.13	ปานกลาง
	ต่ำ	64	33.63	4.33	27	44	0.45	-0.07	ปานกลาง
	รวม	195	33.50	4.67	21	44	0.27	-0.19	ปานกลาง
หญิง	สูง	59	35.96	4.59	23	46	-0.11	0.47	สูง
	ปานกลาง	99	35.94	5.49	22	46	-0.47	-0.40	สูง
	ต่ำ	44	35.83	5.36	24	46	-0.29	-0.60	สูง
	รวม	202	35.91	5.15	22	46	-0.29	-0.18	สูง
รวม	สูง	101	34.66	4.62	23	45	0.03	0.05	สูง
	ปานกลาง	188	34.73	5.26	21	45	-0.13	-0.26	สูง
	ต่ำ	108	34.73	4.85	21	45	0.08	-0.34	สูง
	รวม	397	34.70	4.91	21	45	-0.01	-0.18	สูง

1.10 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ เท่ากับ 34.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.26 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 33.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.30 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ อยู่ในระดับสูง เท่ากับ 35.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.22 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจสูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่าข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญหา หรือเหตุผลในการตัดสินใจปัญหาใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญหา หรือเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับพฤติกรรมประชาธิปไตย
	คะแนน (LAS)	n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	32.36	6.10	22	50	0.73	0.37	ปานกลาง
	ปานกลาง	89	34.57	6.99	19	50	0.11	-0.40	สูง
	ต่ำ	64	32.97	5.81	24	50	0.41	-0.27	ปานกลาง
	รวม	195	33.30	6.30	19	50	0.41	-0.10	ปานกลาง
หญิง	สูง	59	33.85	5.42	22	50	0.56	1.92	ปานกลาง
	ปานกลาง	99	36.09	6.97	23	50	0.37	-0.63	สูง
	ต่ำ	44	35.55	6.26	25	50	0.39	0.02	สูง
	รวม	202	35.16	6.22	22	50	0.44	0.44	สูง
รวม	สูง	101	33.11	5.76	22	50	0.64	1.15	ปานกลาง
	ปานกลาง	188	35.33	6.98	19	50	0.24	-0.51	สูง
	ต่ำ	108	34.26	6.04	24	50	0.40	-0.21	ปานกลาง
	รวม	397	34.23	6.26	19	50	0.43	0.17	ปานกลาง

1.11 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเท่ากับ 37.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.11 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

เท่ากับ 36.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.89 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เท่ากับ 38.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.17 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีสูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่าข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี จำแนกตามเพศ และระดับคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับพฤติกรรมประชาธิปไตย
	คะแนน (LAS)	n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	35.27	5.58	20	50	0.27	0.19	สูง
	ปานกลาง	89	37.11	6.70	20	50	-0.15	0.41	สูง
	ต่ำ	64	36.00	5.40	24	50	-0.19	-0.05	สูง
	รวม	195	36.04	5.89	20	50	0.04	0.19	สูง
หญิง	สูง	59	38.22	5.80	23	50	-0.65	0.30	สูง
	ปานกลาง	99	38.14	6.14	23	50	-0.17	-0.60	สูง
	ต่ำ	44	37.96	6.53	21	50	-0.57	0.07	สูง
	รวม	202	38.09	6.17	21	50	-0.45	-0.12	สูง
รวม	สูง	101	36.52	5.84	20	50	-0.10	-0.27	สูง
	ปานกลาง	188	37.66	6.41	20	50	-0.17	-0.10	สูง
	ต่ำ	108	37.10	6.09	21	50	-0.36	0.06	สูง
	รวม	397	37.08	6.11	20	50	-0.19	-0.16	สูง

1.12 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มี

ระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนชวชนาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนชวชนาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เท่ากับ 39.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.92 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนชวชนาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เท่ากับ 38.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.12 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนชวชนาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เท่ากับ 39.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.70 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนชวชนาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่าข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนชวชนาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 16

ตาราง 16 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนชวชนาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับคะแนน (LAS)	ระดับคะแนน	ค่าสถิติพื้นฐาน						ระดับพฤติกรรมประชาธิปไตย
			n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	
ชาย	สูง	42	38.65	5.56	27	50	-0.16	-0.66	สูง
	ปานกลาง	89	39.32	7.35	25	50	-0.12	-1.21	สูง
	ต่ำ	64	38.61	5.62	29	50	0.29	-0.91	สูง
	รวม	195	38.83	6.12	25	50	0.01	-0.89	สูง
หญิง	สูง	59	40.36	5.05	29	50	-0.12	-0.73	สูง
	ปานกลาง	99	39.01	5.83	19	49	-0.72	1.19	สูง
	ต่ำ	44	39.74	6.01	26	50	-0.22	-0.68	สูง
	รวม	202	39.66	5.70	19	50	-0.41	0.10	สูง
รวม	สูง	101	39.38	5.40	27	50	-0.18	-0.62	สูง
	ปานกลาง	188	39.15	6.55	19	50	-0.34	-0.30	สูง
	ต่ำ	108	39.23	5.82	26	50	0.00	-0.20	สูง
	รวม	397	39.25	5.92	19	50	-0.19	-0.50	สูง

1.13 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต มีระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ของนักเรียนแต่ละเพศ พบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต เท่ากับ 35.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.11 นักเรียนเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต เท่ากับ 35.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.23 และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต เท่ากับ 36.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.97 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตสูงกว่านักเรียนเพศชาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยรวม และจำแนกตามเพศ พบว่าข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติ แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังตาราง 17

ตาราง 17 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต
จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

เพศ	ระดับ คะแนน (LAS)	ค่าสถิติพื้นฐาน							ระดับ พฤติกรรม ประชาธิปไตย
		n	\bar{X}	SD	MIN	MAX	Sk	Ku	
ชาย	สูง	42	33.76	5.87	20	50	0.48	0.39	สูง
	ปานกลาง	89	36.75	7.15	23	50	0.24	-0.46	สูง
	ต่ำ	64	35.23	5.45	25	50	0.64	1.10	สูง
	รวม	195	35.10	6.23	20	50	0.48	0.20	สูง
หญิง	สูง	59	35.89	5.63	24	50	0.44	-0.01	สูง
	ปานกลาง	99	35.43	5.85	20	50	0.33	0.45	สูง
	ต่ำ	44	36.71	6.32	23	50	0.51	-0.30	สูง
	รวม	202	36.95	5.97	20	50	0.45	0.02	สูง
รวม	สูง	101	34.66	5.84	20	50	0.41	0.14	สูง
	ปานกลาง	188	36.00	6.49	20	50	0.34	-0.06	สูง
	ต่ำ	108	36.06	5.95	23	50	0.59	-0.09	สูง
	รวม	397	35.58	6.11	20	50	0.45	0.09	สูง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบจุดมุ่งหมายการวิจัย

2.1 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ

มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ทดสอบความสัมพันธ์ภายในกลุ่มของตัวแปรตามทั้งหมด โดยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า พฤติกรรมประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.19-0.72 ความสัมพันธ์สูงสุด คือ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการใช้ปัญญา หรือ เหตุผลในการตัดสินใจปัญหา(US) กับ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี(LD) มีค่าความสัมพันธ์ ($r = 0.72$) รองลงมาคือ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับ และเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล(AR) กับ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม(CO) มีค่าความสัมพันธ์ ($r = 0.68$) ความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่(RE) กับ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์(AD) มีค่าความสัมพันธ์ ($r = 0.19$) รองลงมา คือ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่(RE) กับ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลัก

คุณธรรมในการดำเนินชีวิต(MO) และตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) โดยใช้การวิเคราะห์ตามวิธีการของ Bartlett's Test of Sphericity (Bartlett's = 2640.99, df = 77, P = .00) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีลักษณะเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณว่าด้วยความสัมพันธ์ของตัวแปรตามที่องค์ประกอบย่อยของตัวแปรตามต้องมีความสัมพันธ์กัน รายละเอียดดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่าความสัมพันธ์รายคู่และผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพฤติกรรมประชากรปีโตย มีทั้งหมด 12 ด้านดังนี้

ตัวแปร	RE	AC	AR	SE	CO	CU	RS	RB	US	LD	AD	MO
RE	1.00	.48*	.49*	.56*	.30*	.51*	.35*	.35*	.37*	.37*	.19*	.20*
AC		1.00	.58*	.48*	.53*	.53*	.50*	.47*	.48*	.45*	.22*	.35*
AR			1.00	.61*	.68*	.56*	.55*	.44*	.58*	.58*	.26*	.44*
SE				1.00	.57*	.65*	.51*	.44*	.47*	.49*	.25*	.29*
CO					1.00	.55*	.52*	.37*	.60*	.59*	.25*	.48*
CU						1.00	.55*	.41*	.41*	.50*	.36*	.39*
RS							1.00	.53*	.57*	.52*	.34*	.51*
RB								1.00	.47*	.48*	.20*	.36*
US									1.00	.72*	.47*	.62*
LD										1.00	.50*	.56*
AD											1.00	.60*
MO												1.00
\bar{X}	40.6	35.4	35.0	34.4	35.2	37.8	33.2	34.7	34.2	37.0	39.2	35.5
SD	4.48	4.99	6.17	5.31	6.44	5.21	5.36	5.06	6.40	6.11	5.92	6.11

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมตริกซ์ความแปรปรวน - ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมประชากรปีโตยทั้ง 12 ด้าน ด้วยสถิติบ็อกซ์ (Box's M Test) ผลการทดสอบพบว่า เมตริกซ์ความแปรปรวน - ความแปรปรวนร่วม (Variance - Covariance) มีค่าไม่เท่ากันในทุกกลุ่ม (Box's M = 534.98 ,F = 1.27 ,p =.00) ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทดสอบ

สำหรับการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) แต่ทั้งนี้การละเมิดข้อตกลงจะมีผลน้อยมากในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน (Hair; et al. 2006)

2.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

การเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่ส่งผลร่วมกันต่อระดับพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง (Two-Way MANOVA) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) และศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่ส่งผลร่วมกันต่อระดับพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้ง 12 ด้าน พบว่านักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=2.98$, $df=12$, $P=.00$) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ต่อพฤติกรรมประชาธิปไตย รายละเอียดดังตาราง 19

ตาราง 19 การเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่ส่งผลร่วมกันต่อระดับพฤติกรรมประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน		Value	F	df	Sig.
เพศ	Pillai's Trace	.09	2.98	12	.00
	Wilks' Lambda	.91	2.98	12	.00
	Hotelling's Trace	.09	2.98	12	.00
	Roy's Largest Root	.09	2.98	12	.00
ระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)	Pillai's Trace	.06	.92	24	.57
	Wilks' Lambda	.94	.92	24	.57
	Hotelling's Trace	.06	.93	24	.57
	Roy's Largest Root	.05	1.52	12	.11
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)	Pillai's Trace	.06	.94	24	.55
	Wilks' Lambda	.94	.94	24	.55
	Hotelling's Trace	.06	.94	24	.55
	Roy's Largest Root	.04	1.35	12	.19

ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่มีเพศ ต่างกัน พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ RE ($F=8.34$, $df=1$, $P=.00$) ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น AC ($F=14.99$, $df=1$, $P=.00$) ด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล AR ($F=12.25$, $df=1$, $P=.00$) ด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม CO ($F=7.72$, $df=1$, $P=.01$) ด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย CU ($F=8.36$, $df=1$, $P=.00$) ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม RS ($F=14.60$, $df=1$, $P=.00$) ด้านการมีความรับผิดชอบ RB ($F=19.69$, $df=1$, $P=.00$) ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา US ($F=7.06$, $df=1$, $P=.01$) ด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี LD ($F=8.12$, $df=1$, $P=.00$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง SE ($F=2.39$, $df=1$, $P=.12$) ด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ AD ($F=0.51$, $df=1$, $P=.47$) ด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต MO ($F=1.33$, $df=1$, $P=.25$) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตาราง 20

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์รายด้านของพฤติกรรมประชานิยมไปโดยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 จำแนกตามเพศ และระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)
 ที่มีเพศ ต่างกัน

พฤติกรรม ประชานิยมไปโดย	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value	เปรียบเทียบ
RE	เพศ	162.87	1	162.87	8.34	0.00	♂ > ♀
	คะแนน (LAS)	4.17	2	2.08	0.11	0.90	
	เพศ*คะแนน(LAS)	74.00	2	37.00	1.90	0.15	
	Corrected Total	317.55	5	63.51	3.25	0.01	
AC	เพศ	352.35	1	352.35	14.99	0.00	♂ > ♀
	คะแนน (LAS)	76.93	2	38.46	1.64	0.20	
	เพศ*คะแนน(LAS)	79.12	2	39.56	1.68	0.19	
	Corrected Total	675.56	5	135.11	5.75	0.00	
AR	เพศ	447.38	1	447.38	12.25	0.00	♂ > ♀
	คะแนน (LAS)	78.83	2	39.41	1.08	0.34	
	เพศ*คะแนน(LAS)	91.01	2	45.50	1.25	0.29	
	Corrected Total	774.27	5	154.85	4.24	0.00	
SE	เพศ	66.56	1	66.56	2.39	0.12	-
	คะแนน (LAS)	144.51	2	72.25	2.59	0.08	
	เพศ*คะแนน(LAS)	22.58	2	11.29	0.40	0.67	
	Corrected Total	277.82	5	55.56	1.99	0.08	
CO	เพศ	310.86	1	310.86	7.72	0.01	♂ > ♀
	คะแนน (LAS)	30.03	2	15.01	0.37	0.69	
	เพศ*คะแนน(LAS)	205.85	2	102.93	2.56	0.08	
	Corrected Total	709.86	5	141.97	3.53	0.00	

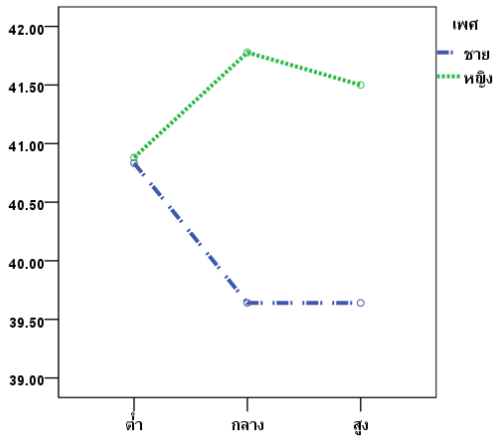
ตาราง 20 (ต่อ)

พฤติกรรม ประชาธิปไตย	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value	เปรียบเทียบ
CU	เพศ	219.85	1	219.85	8.36	0.00	ญ > ช
	คะแนน (LAS)	103.49	2	51.75	1.97	0.14	
	เพศ*คะแนน(LAS)	36.72	2	18.36	0.70	0.50	
	Corrected Total	477.63	5	95.53	3.63	0.00	
RS	เพศ	394.95	1	394.95	14.60	0.00	ญ > ช
	คะแนน (LAS)	202.37	2	101.18	3.74	0.02	
	เพศ*คะแนน(LAS)	24.34	2	12.17	0.45	0.64	
	Corrected Total	799.05	5	159.81	5.91	0.00	
RB	เพศ	477.37	1	477.37	19.69	0.00	ญ > ช
	คะแนน (LAS)	66.44	2	33.22	1.37	0.26	
	เพศ*คะแนน(LAS)	25.66	2	12.83	0.53	0.59	
	Corrected Total	674.87	5	134.97	5.57	0.00	
US	เพศ	283.33	1	283.33	7.06	0.01	ญ > ช
	คะแนน (LAS)	26.93	2	13.46	0.34	0.72	
	เพศ*คะแนน(LAS)	96.72	2	48.36	1.20	0.30	
	Corrected Total	541.99	5	108.40	2.70	0.02	
LD	เพศ	296.38	1	296.38	8.12	0.00	ญ > ช
	คะแนน (LAS)	19.46	2	9.73	0.27	0.77	
	เพศ*คะแนน(LAS)	93.60	2	46.80	1.28	0.28	
	Corrected Total	525.98	5	105.20	2.88	0.01	

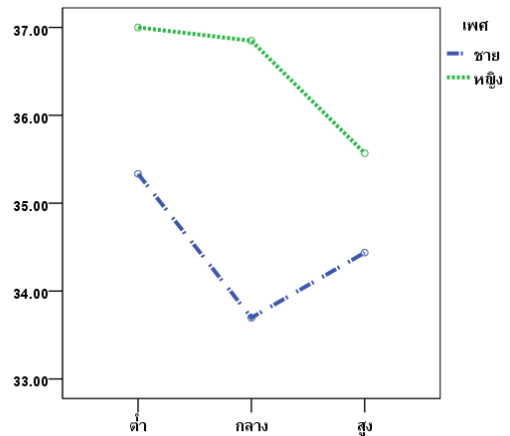
ตาราง 20 (ต่อ)

พฤติกรรม ประชากรไทย	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value	เปรียบเทียบ
AD	เพศ	17.81	1	17.81	0.51	0.47	-
	คะแนน (LAS)	65.82	2	32.91	0.95	0.39	
	เพศ*คะแนน(LAS)	144.78	2	72.39	2.08	0.13	
	Corrected Total	265.39	5	53.08	1.53	0.18	
MO	เพศ	49.79	1	49.79	1.33	0.25	-
	คะแนน (LAS)	1.06	2	0.53	0.01	0.99	
	เพศ*คะแนน(LAS)	64.43	2	32.22	0.86	0.42	
	Corrected Total	157.30	5	31.46	0.84	0.52	

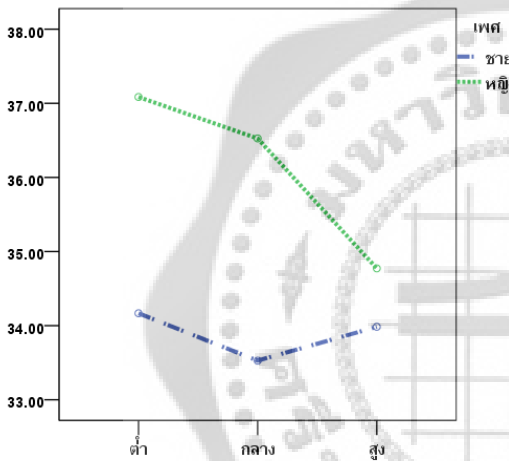
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

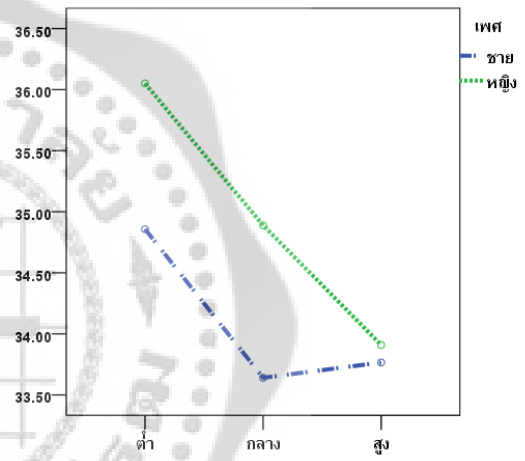
ด้านารรู้จักบทบาทหน้าที่

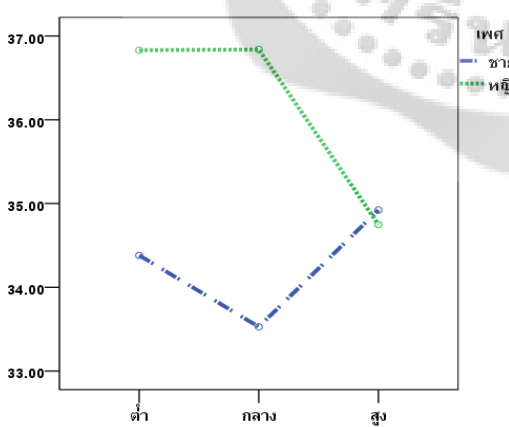
ด้านารยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

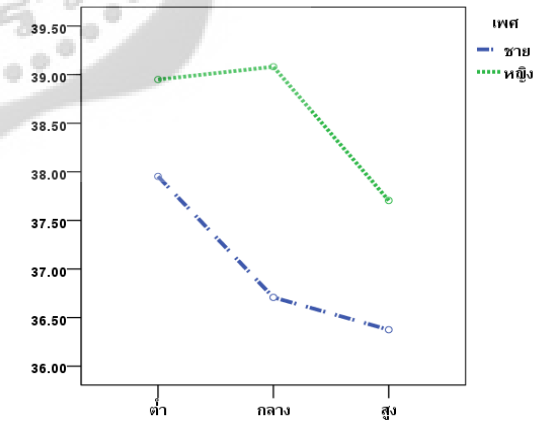
ด้านารยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกตบุคคล

ด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

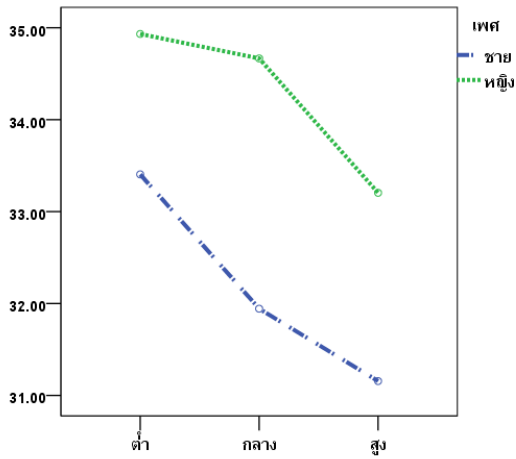

ด้านารคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

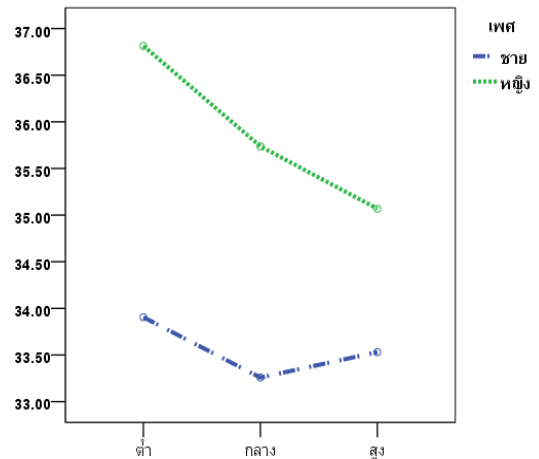

ด้านารมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย

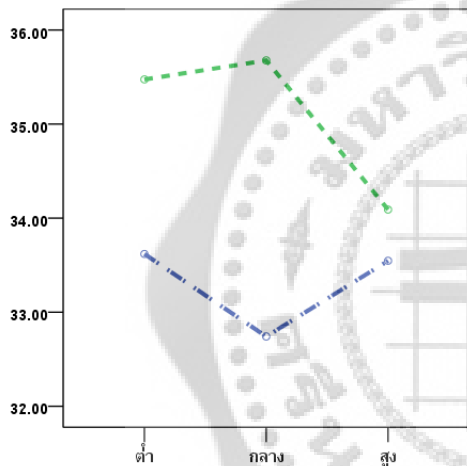
ภาพประกอบ 3 แสดงค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยของเพศชายและเพศหญิงจำแนกตามระดับระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS)

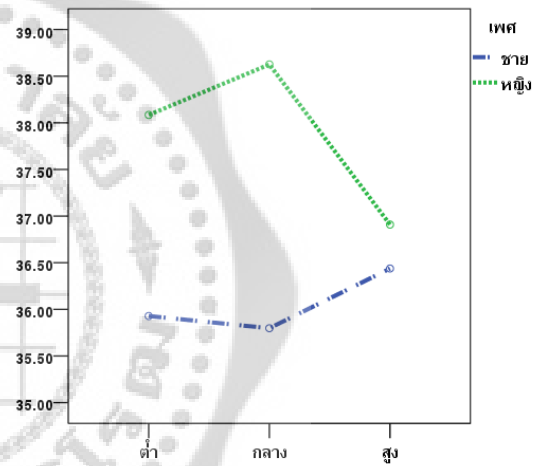
ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานารูป

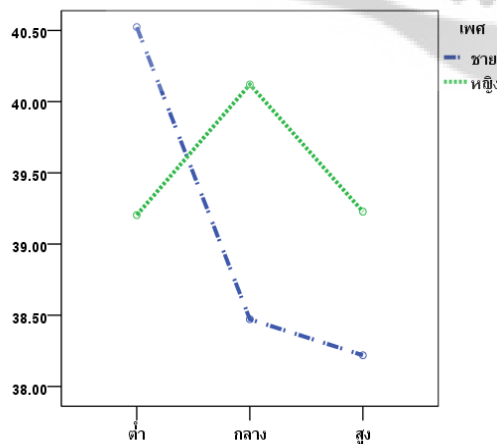
ด้านการมีความรับผิดชอบ

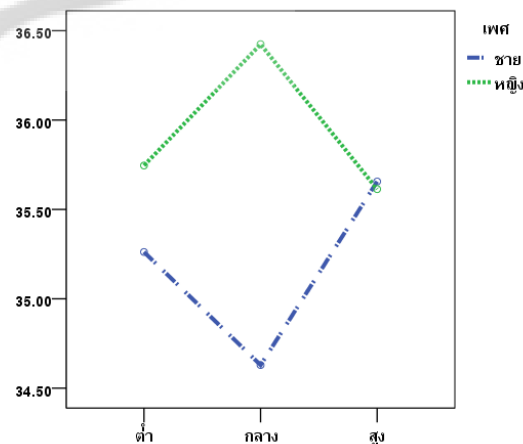
ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจหา

ด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี

ด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) แตกต่างกัน และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ของนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้งสิบสองด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สมศ. และกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 5 โรงเรียน เป็นนักเรียนเพศชาย จำนวน 195 คน และนักเรียนเพศหญิง จำนวน 202 คน รวมทั้งหมด 397 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยที่สร้างขึ้นเองตามแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ประกอบด้วย 12 ด้านคือ ด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ (RE) ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น(AC) ด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล (AR) ด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง (SE) ด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม (CO) ด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย (CU) ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานะารูป (RS) ด้านการมีความรับผิดชอบ (RB) ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ (US) ด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี (LD) ด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์(AD) และ ด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต (MO) เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้านละ 10 ข้อ รวมจำนวน 120 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และรายด้านเท่ากับ 0.61, 0.68, 0.82, 0.67, 0.85, 0.70, 0.64, 0.55, 0.86, 0.79, 0.78 และ 0.82 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ครั้งนี้ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คะแนนต่ำสุด (MIN) คะแนนสูงสุด (MAX) ค่าความเบ้ (Sk) ค่าความโด่ง (Ku) เพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะการกระจายของข้อมูล และสถิติเชิงอนุมานเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้แก่ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบตัวแปรอิสระ 2 ตัว (Two-way Multivariate of Variance: Two –Way MANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีพฤติกรรมประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนเพศชาย และเพศหญิงที่มีระดับคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมสูงกว่าเพศชาย

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ของนักเรียนแต่เพศพบว่านักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่มนักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่สูงกว่านักเรียนเพศชาย

ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น พบว่านักเรียนเพศชายและหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนเพศชายและหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม

ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคลพบว่านักเรียนเพศชายและหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล อยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนเพศชายและหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม

ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเองพบว่านักเรียนเพศชายและหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียนเพศชายมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับสูง ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง สูงกว่านักเรียนเพศชาย

(LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม

ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พบว่านักเรียนเพศชายและหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนเพศชายและหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม

ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต พบว่านักเรียนเพศชายและหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนเพศชายและหญิง ที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) อยู่ในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับสูงทุกกลุ่ม

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีเพศแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณานักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล ด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม ด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ตามฐานานุกรม ด้านการมีความรับผิดชอบ ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ และด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่แตกต่างกัน ของนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ของนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับเพศและระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพศชายและหญิงที่มีระดับคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำมีพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวม ในระดับสูงทุกกลุ่ม โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม ทั้งนี้เนื่องมาจากในปัจจุบันสังคมไทยได้ตระหนักและให้ความสำคัญถึงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ ดังจะเห็นได้จากนโยบายของคณะรัฐมนตรีและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย ให้มุ่งพัฒนาประเทศไทยสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ และทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืนอยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนในยุคทศวรรษการพัฒนาระดับชาติข้อที่ 1 และข้อที่ 7 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549: ปฐมบท ศ, 40) ทำให้หน่วยงานทางการศึกษาต้องมีนโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษาดังจะเห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยเฉพาะสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ใน มาตรฐาน ส 2.1 คือ “เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 16-17)

จากนโยบายต่างๆ ดังกล่าว สถานศึกษาจึงต้องมีการปรับตัว และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ดีและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และยังต้องทำให้สถานศึกษามีคุณภาพโดยจะต้องผ่านการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งการประเมินที่มีผลโดยตรงกับการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้ง 12 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 19-20) ซึ่งจากผลการดำเนินการของโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและผ่านการประเมินภายนอก รวมถึงการให้ความสำคัญดังกล่าวจากหน่วยงานต่างๆ จึงทำให้นักเรียนเพศชายและหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตย ในระดับที่สูง

นอกจากกระบวนการส่งเสริมและขัดเกลาทางสังคมแล้ว การที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพศชายและหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง เนื่องมาจากนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นนี้มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กที่กล่าวไว้ว่า ในช่วงอายุ 10-16 ปี มีจริยธรรม อยู่ในระดับที่ 2 ตาม

กฎเกณฑ์ กล่าวคือ มีพฤติกรรมกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตนหรือทำตามกฎหมายและศาสนา ซึ่งระดับจริยธรรมในขั้นนี้จะประกอบด้วยขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 2 ชั้น โดยขั้นที่สอดคล้องกับช่วงวัยที่ผู้วิจัยศึกษา คือ ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่สังคม(13-16 ปี) ซึ่งขั้นนี้บุคคลจะมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งในสังคมจึงถือว่าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวัง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524: 28-31; อ้างอิงจาก Kohlberg. 1969) ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมีอายุประมาณ 13-15 ปี เป็นช่วงวัยที่จะทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวังจึงทำให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยในระดับที่สูง

ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 (2549-2553) ในตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยผลการประเมินของโรงเรียนยานนาวาเขต มีผลรวมคะแนนตัวบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยมีผลรวมคะแนนตัวบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับดีมากเป็นต้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2554)

2. ผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่ ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของเอกัตบุคคล ด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม ด้านการมีส่วนร่วม ทั้ง ความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุกรม ด้านการมีความรับผิดชอบ ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ และด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวนิตย์ มุขสมบัติ (2545 : 166) ที่พบว่านักเรียนหญิงจะมีความคิดเห็นทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนชาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ บุญสันต์ (2546 : 68-69) พบว่าพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงจะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนชาย

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยรวมเฉลี่ย อยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม และยังสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันที่มีการมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ และมีพฤติกรรมที่สังคมต้องการ ซึ่งทุกโรงเรียนจะต้องดำเนินการและพัฒนาเพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานที่อยู่ในระดับที่ดี โดยมีเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานในการประเมินคุณลักษณะต่างๆ โดยเฉพาะคุณลักษณะของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากการประเมินคุณภาพภายนอกที่ได้ให้ความสำคัญและได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหรือผู้ที่ผ่านกระบวนการศึกษาและได้พิจารณาหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ในข้อที่ 1) หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะ

ในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพ และคุณภาพชีวิต ส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย ข้อที่ 2) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมไทยและสังคมโลก และสอดคล้องกับมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 19-20)

จากมาตรฐานต่างๆ ดังกล่าวทำให้โรงเรียนต้องดำเนินการโดยบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าว จึงทำให้นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่สังคมหรือโรงเรียนต้องการ ซึ่งจากผลต่างๆ ดังที่กล่าวมาทำให้นักเรียนเพศหญิงและเพศชายมีพฤติกรรมประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน และมีคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยเฉลี่ยในระดับที่สูงเมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม และผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ มีประชา (2552:133) ที่ศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีค่าผลต่างเฉลี่ยด้าน ความเคารพ ความสามัคคีและความมีปัญญา และรวมทุกด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตยด้านการเคารพ ความสามัคคีและความมีปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนหญิงมีคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตยด้านการเคารพ ความสามัคคีและความมีปัญญาสูงกว่านักเรียนชาย และกันยา สุวรรณแสง (2540:161) ได้อธิบายไว้ว่าความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ทักษะ เจตคติความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม โดยความแตกต่างของชายและหญิงสืบเนื่องมาจากความแตกต่างกันทางด้านรูปร่างสรีระ ความแข็งแรง ซึ่งความแตกต่างทางกายมีผลกระทบต่อการพัฒนาทางด้านอื่น ๆ ด้วยคือการพัฒนาทางด้านสังคม อารมณ์และสติปัญญาที่ต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ บุญสม โพธิ์เงิน (2537) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2536 พบว่านักเรียนชายมีคะแนนเฉลี่ยคุณธรรม การอยู่ร่วมกันแตกต่างจากนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันมากกว่านักเรียนชายผลการทดสอบโดยการเปรียบเทียบกลุ่มต่างๆ ของระดับชั้นมีค่าผลต่างเฉลี่ยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนาการวัยรุ่นเนื่องจากในวัยนี้เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมายในการดำเนินชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคมและวัยรุ่นนี้ถือเป็นช่วงชีวิตคั่นกลางระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ซึ่งไม่สามารถแบ่งได้แน่นอนแต่ตามปกติวัยรุ่นจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 13-20 ปี

3. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) มีพฤติกรรมประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับพฤติกรรมทางจริยธรรม พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมต่างกัน มีพฤติกรรมประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่านักเรียนที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) โดยรวมเฉลี่ย อยู่ในระดับสูงและยังสอดคล้องกับ อรพิน นาคประดิษฐ์ (2542) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความรู้จักกาลเทศะ ไม่แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากงานวิจัยที่พบว่านักเรียนที่มีระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ต่างกัน มีพฤติกรรมประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันโดยจะมีคะแนนเพิ่มขึ้นตามระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) นั้น แสดงว่าพฤติกรรมประชาธิปไตยสามารถที่จะพัฒนาไปตามระดับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนอาจใช้วิธีการส่งเสริมพฤติกรรมของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นโดยใช้รูปแบบวิธีการต่างๆ เช่น การส่งเสริมพฤติกรรมภายในสังคมโดยผ่านสถาบันต่างๆ เช่น ครอบครัว ส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยตรงหรือส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยทางอ้อม เป็นต้นซึ่งเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยไปในทิศทางที่เหมาะสมแล้วเขาก็จะมีพฤติกรรมหรือมีคุณลักษณะที่สังคมต้องการต่อไป

1.2 จากงานวิจัยที่พบว่านักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมประชาธิปไตยแตกต่างกันนั้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยที่เหมือนๆ กัน ดังนั้นครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์นี้ออกมา เนื่องจากนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้ง 12 ด้านอยู่ในระดับสูง ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความพร้อมที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ และในกรณีที่โรงเรียนได้เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา จนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือสูงกว่า ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอาจให้นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นที่ต่ำกว่าในการแสดงคุณลักษณะดังกล่าวให้เห็น หรือนำนักเรียนรุ่นน้องทำกิจกรรมที่จัดขึ้น

1.3 จากผลที่ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ และระดับคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (LAS) ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยนั้น ให้ส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยโดยผ่าน ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาจะเลือกที่จะส่งเสริมให้กับนักเรียนใน

ระดับใดระดับหนึ่งหรือจะส่งเสริมโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ไปพร้อมๆกันทั้ง 3 ระดับ ซึ่งผลจากการส่งเสริมก็จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยที่สูงขึ้นไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะศึกษาตัวแปรคุณลักษณะด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตย เช่น สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม ลักษณะการมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

2.2 ควรจะศึกษาว่ามีตัวแปรอื่นอีกหรือไม่ที่มีปฏิสัมพันธ์กับระดับชั้นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตย เช่น ตัวแปรทางด้าน สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม ลักษณะการมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

2.3 ควรจะศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยระดับอื่นๆ เช่น ในระดับประถมศึกษา หรือในพื้นที่อื่นๆ เช่น โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เป็นต้น เพื่อจะได้มีข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นประโยชน์กับทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2534). คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- . (2541). คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัย และความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- . (2544). วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ: อักษรไทย
- . (2544). แนวทางพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- . (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันยา สุวรรณแสง. (2540). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- กรมพล ทงธรรมชาติ. (25/4). วิวัฒนาการของระบอบรัฐธรรมนูญไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2543). พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมืองในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โครงการปริญญาโทรัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. (2550). การวิจัยเพื่อพัฒนาโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ชุรสภาลาดพร้าว.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่: ครองช้าง.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิระ เงินออก .(2552). บทความนโยบายการศึกษาไทยกับการปลูกฝังระบอบประชาธิปไตยให้แก่เยาวชน. 21 ธันวาคม 2552. (Online): <http://gotoknow.org>. (สืบค้นข้อมูล 14 พฤษภาคม 2555)
- จิริ มีสุข. (2521). รายงานการวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของนิสิตเกี่ยวกับลัทธิประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. 2544. บทความสถิติ. เมษายน-กุมภาพันธ์ 2544. (Online): <http://www.watpon.com>. (สืบค้นข้อมูล 10 ธันวาคม 2553)
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9 .กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.

- เชาวนะ ไตรมาศ. (2547). *ศาลรัฐธรรมนูญกับการพัฒนาประชาธิปไตยในระบบนิติรัฐ ในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. รวมบทความทางวิชาการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญชุดที่ 3 เรื่องศาลรัฐธรรมนูญกับการพัฒนาประชาธิปไตยในระบบนิติรัฐ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- ชัยรัตน์ หลายวัชระกุล. (2542). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแบบเป็นกลุ่มและความสัมพันธ์แบบประชาธิปไตยในชั้นเรียน.* ปรินญานิพนธ์ กศม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2519). *ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย.* กรุงเทพฯ: พิมพ์.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2523). *ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์.* กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์.
- โชติ เพชรชื่น. (2526). *วิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงเชิงปริมาณและคุณภาพ.* สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา: กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2517). *ประชาธิปไตย: ความหมาย ปัจจัยเอื้ออำนวย และการสร้างจิตใจ.* วารสารธรรมศาสตร์ 3:2 (กุมภาพันธ์)
- (2538). *รัฐศาสตร์: ทฤษฎี แนวความคิด ปัญหาสำคัญและแนวทางการศึกษาวิเคราะห์การเมือง.* กรุงเทพฯ: โครงการ เอกสารและตำราคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทวี มณีสาย. (2543). *พฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา ศึกษากรณีวิทยาลัยเทคนิคยโสธร จังหวัดยโสธร.* ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทวีวัฒน์ บุญชิต. (2546). *ผลของการชักจูงโดยใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ในการเปลี่ยนเจตคติ.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พฤติกรรมศาสตร์). สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- ทศนา แคมมณี. (2536). *ช่วยครูฝึกประชาธิปไตยให้แก่เด็ก.* สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. (2546). *ประชาธิปไตย: เส้นทางเดินจากประชาธิปไตยโดยตรงสู่ประชาธิปไตยแบบตัวแทน.* รัฐศาสตร์สาร 24: ฉบับพิเศษ (พฤศจิกายน)
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2522). *สังคมกับการปกครอง.* กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน (2524). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. (2546). *จิตวิทยาและจิตวิทยาพัฒนาการ.* กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- เนาวนิตย์ मुखสมบัติ. (2545). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี.* วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นฤมล จิวศพงษ์. (2539). *การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยให้แก่ นักเรียนตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ กศม. (ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). *การวิเคราะห์ข้อสอบ*. กรุงเทพฯ: พัฒนาการพิมพ์.
- . (2535). *การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า*. วารสาร การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. มหาสารคาม
- บุญสม โพธิ์เงิน. (2537). *คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ กศม. (จิตวิทยาแนะแนว). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2521). *การวัดและประเมินผลการศึกษา: ทฤษฎีและการประยุกต์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
- . (2547). *การวัดประเมินการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ป. มหาจันทร์. (2544). *สอนเด็กให้เป็นประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประเสริฐ บุญสันต์. (2546). *การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในเขตสะพานสูง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ป๋วย อึ๊งภากรณ์. (2529). *ประชาธิปไตยของไทย*. สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับครบรอบ 30 ปี.
- พวงรัตน์ ทวรรณ. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8 . กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2545). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- มยุรี ศรีชัย. (2538). *เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินติ้ง.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). *การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- ลาวัญญ์ วิทยาวุฑฒิกุล. (2533). *การสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยม*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2539. *สถิติและการวิจัยการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- . (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- . (2543). *การวัดผลด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก
- . (2543ข). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น

- วินิจ วงศ์ทอง. (2539). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ กศม.
(เทคโนโลยีทางการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิสุทธิ์ โปธิแทน. (2524). ประชาธิปไตย: แนวคิด และตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วีระชัย อุดรแก้ว. (2540). การศึกษาการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ คบ.ม.(บริหารการศึกษา).บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2551, จากฐานข้อมูลปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิทยา กิตติพร. (2540). การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษาตอน
ต้นแบบตามทัศนะ ของผู้บริหารครู และนักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
มุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ประถมศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2551, จากฐานข้อมูลปริญญาบัตร
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วิสินี มณีประสิทธิ์. (2548). การศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน
คาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ถ่ายเอกสาร.
- วิไลลักษณ์ มีประชา. (2552). การพัฒนาดัชนีชี้วัดคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันตามวิถี
ประชาธิปไตยของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2. ปริญญาบัตร กศม. (การวัดผลทาง
การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2537). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรיתน นนทะแสง. (2542). การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู .รายงาน
การศึกษาค้นคว้าอิสระ. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ส. วาสนา ประवालพฤษ. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการเรียนวิชาวัดผล 522 การวิเคราะห์
องค์ประกอบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กापสินธุ์: ประสารการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). *มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- (2554). *การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับขั้นพื้นฐาน*. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2554, จาก <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/Report/index.php>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ แถลงต่อรัฐสภาวันจันทร์ที่ 29 ธันวาคม 2551*. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2553, จาก http://www.onec.go.th/cms/admin/admin_cat/Content/uploaded/Policy/policy_apisit.pdf
- เสรี ชัดเข้ม. (2547). *โมเดลและการสร้างโมเดล*. ศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ประสานการพิมพ์
- สมบัติ ชำรงวงศ์. (2538). *ทัศนคติทางการเมืองของเยาวชนไทยเขตกรุงเทพมหานคร. กองนโยบายและแผนงานเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ*
- สุวรรณี เกรียงไกรสุข. (2529). *การสร้างและพัฒนาแบบวัดจริยธรรมบางประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุขุม นวลสกุล. (2529). *ความสำคัญของนโยบายพรรคการเมือง*. แนวหน้ารายวัน (12 กรกฎาคม) สมบัติ ชำรงวงศ์.(2538). *การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โครงการเอกสารและตำราคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ .
- สมบูรณ์ ชิตพงษ์.(2545). *การวัดความถนัด*. ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพฯ.
- สำนักการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *คู่มือแนวดำเนินงานการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับท้องถิ่น (LAS)*.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (ม.ป.ป.). *การวัดความถนัด*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สุรชาติ มานิตย์. (2542). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนโดยการเรียนเป็นทีมกับการสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อมร รักษาสัตย์. (2541). *การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: เจริญผล
- (2543). *ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน : คู่มือการเรียนการสอนการเผยแพร่และการมีส่วนร่วม สำหรับครูอาจารย์และผู้นำชุมชน*. กรุงเทพฯ: การ์นด์การพิมพ์.

- อรรรรณ พานิชปฐมพงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรรพล ระวีโรจน์. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่อง ทศนคติต่อประชาธิปไตยของพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพิณ นาคประดิษฐ์. (2542). *กลวิธีนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลยะลา. สารพัฒนาหลักสูตร, ประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำนาจ จันทน์มหา. (2542). *การศึกษาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Anastasi, Anne. (1968). *Psychological Testing*. 5th ed. New York : Macmillan.
- Allen, Mary J.; Yen, Wendy M. (1979). *Introduction to Measurement Theory*. California :Wadsworth.
- Catt, Helena. (1999). *Democracy in Practice*. London and New York: Routledge
- Cohen, William C. (1971). *Democracy*. New York: The Free Press.
- Dye, Thomas R. (1987). *Power & Society : An Introduction to the Social Sciences*. Brooks: Cole.
- Ebenstien. W. (1973). *Today's Ism*. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall
- Hair, J. F.; R. E. Anderson; B. Tatham; & W. M. Black. (2006). *Multivariate Data Analysis*. 6th ed. New York: Prentice Hall.
- Hewison, Kevin (ed) (1997). *Political Change in Thailand : Democracy and Participation*. Western Australia: Routledge.
- Huntington, Samuel P. (1993). *American Democracy in Relation to Asia*. In Robert Bartley, Chan Heng Chee, Samuel P. Huntington, Shijuro Ogata. eds. *Democracy & Capitalism : Asian and American Perspectives*. Institute of Southeast Asian Studies.
- Kubiszyn ,Borich. (2000). *Educational testing and measurement : classroom application and practice*. 6th ed. New York : John Wiley & Sons.
- Ranney, Austin. (1958). *The Governing of Men*. New York: Hold, Reinhart and Winston.
- Wit, Daniel. (1953). *Comparative Political Institutes*. New York: Hold, Reinhart and Winston.

ภาคผนวก ก
จำนวนประชากรการวิจัย

ตาราง 1 จำนวนประชากรนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำแนกตามเพศ

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 3			
		จำนวน ห้องเรียน	ชาย	หญิง	รวม
1	สตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์	7	0	337	337
2	พระโขนงพิทยาลัย	11	258	235	493
3	วชิรธรรมสาริต	12	268	260	528
4	สุรศักดิ์มนตรี	14	318	290	608
5	กุนนทีรุทธารามวิทยาคม	8	187	181	368
6	วัดสุทธิวราราม	13	587	0	587
7	สตรีศรีสุริโยทัย	8	0	378	378
8	รัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	11	219	256	475
9	บางกะปิ	14	318	325	643
10	มัธยมวัดบึงทองหลาง	9	196	229	425
11	เทพศิรินทร์ร่มเกล้า	16	323	397	720
12	รัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	12	279	269	548
13	หอวัง	15	327	354	681
14	สารวิทยา	17	373	408	781
15	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	18	361	442	803
16	สีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)	9	231	184	415
17	ราชวินิตบางเขน	14	319	309	628
18	ฤทธิยะวรรณาลัย ๒	11	274	219	493
19	นวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา	13	283	289	572
	รวม	233	5,121	5,362	10,483

อ้างอิงจาก กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
พ.ศ. 2554 http://www.sesao2.go.th/plan/stu_per_room.php

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 สังกัดสำนัก

นายชวลิต รวยอาจิณ	อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาการวัดผล และวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.มิ่ง เทพครเมือง	หัวหน้างานวิจัย และบริการวิชาการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
นางเพ็ญแข ลือหาญ	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ กศ.ม. การวัดผลการศึกษา
นายวิชัย ศรีไพร	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านหนองบัว จังหวัดเพชรบูรณ์
นางยุพาพร เนียมท้วม	หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนสารสาสน์พัฒนา

ภาคผนวก ค
คุณภาพของเครื่องมือรายข้อ

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้าน	ข้อที่	ค่า IOC	การพิจารณา
ด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่	1	0.2	คัดออก
	2	0.6	คัดเลือกไว้
	3	0.8	คัดเลือกไว้
	4	-0.2	คัดออก
	5	1	คัดเลือกไว้
	6	1	คัดเลือกไว้
	7	1	คัดเลือกไว้
	8	1	คัดเลือกไว้
	9	0.8	คัดเลือกไว้
	10	1	คัดเลือกไว้
	11	1	คัดเลือกไว้
	12	0.2	คัดออก
	13	0.8	คัดเลือกไว้
	14	0.6	คัดเลือกไว้
	15	0.6	คัดเลือกไว้
ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	16	0.8	คัดเลือกไว้
	17	0.6	คัดเลือกไว้
	18	1	คัดเลือกไว้
	19	1	คัดเลือกไว้
	20	0	คัดออก
	21	0	คัดออก
	22	1	คัดเลือกไว้
	23	-0.2	คัดออก
	24	1	คัดเลือกไว้
	25	1	คัดเลือกไว้
	26	0.6	คัดเลือกไว้
	27	1	คัดเลือกไว้
	28	1	คัดเลือกไว้
	29	0.6	คัดเลือกไว้
	30	0.6	คัดเลือกไว้

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า IOC	การพิจารณา	
ด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และ หน้าที่ของเอกตบคุกล	31	0.6	คัดเลือกไว้	
	32	1	คัดเลือกไว้	
	33	1	คัดเลือกไว้	
	34	0.8	คัดเลือกไว้	
	35	1	คัดเลือกไว้	
	36	0.8	คัดเลือกไว้	
	37	1	คัดเลือกไว้	
	38	-0.6	คัดออก	
	39	1	คัดเลือกไว้	
	40	1	คัดเลือกไว้	
	41	1	คัดเลือกไว้	
	42	1	คัดเลือกไว้	
	43	1	คัดเลือกไว้	
	44	0.4	คัดออก	
	45	1	คัดเลือกไว้	
	ด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	46	1	คัดเลือกไว้
		47	1	คัดเลือกไว้
		48	1	คัดเลือกไว้
		49	1	คัดเลือกไว้
50		1	คัดเลือกไว้	
51		-0.6	คัดออก	
52		1	คัดเลือกไว้	
53		1	คัดเลือกไว้	
54		0.6	คัดเลือกไว้	
55		-0.8	คัดออก	
56		0.6	คัดเลือกไว้	
57		0.6	คัดเลือกไว้	
58		0.6	คัดเลือกไว้	
59		0.8	คัดเลือกไว้	
60		0.6	คัดเลือกไว้	

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า IOC	การพิจารณา
	61	-0.6	คัดออก
	62	-0.4	คัดออก
	63	0.8	คัดเลือกไว้
	64	1	คัดเลือกไว้
	65	0.6	คัดเลือกไว้
	66	1	คัดเลือกไว้
	67	0.6	คัดเลือกไว้
ด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม	68	0.6	คัดเลือกไว้
	69	0.6	คัดเลือกไว้
	70	0.6	คัดเลือกไว้
	71	0.2	คัดออก
	72	0.6	คัดเลือกไว้
	73	0.6	คัดเลือกไว้
	74	1	คัดเลือกไว้
	75	1	คัดเลือกไว้
	76	0.2	คัดออก
	77	0.6	คัดเลือกไว้
	78	1	คัดเลือกไว้
	79	1	คัดเลือกไว้
	80	1	คัดเลือกไว้
ด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรม ไทย	81	1	คัดเลือกไว้
	82	1	คัดเลือกไว้
	83	1	คัดเลือกไว้
	84	1	คัดเลือกไว้
	85	1	คัดเลือกไว้
	86	1	คัดเลือกไว้
	87	1	คัดเลือกไว้
	88	0	คัดออก
	89	0	คัดออก
	90	0	คัดออก

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า IOC	การพิจารณา
ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตาม ฐานานุรูป	91	1	คัดเลือกไว้
	92	1	คัดเลือกไว้
	93	1	คัดเลือกไว้
	94	1	คัดเลือกไว้
	95	1	คัดเลือกไว้
	96	0.2	คัดออก
	97	1	คัดเลือกไว้
	98	1	คัดเลือกไว้
	99	1	คัดเลือกไว้
	100	1	คัดเลือกไว้
	101	1	คัดเลือกไว้
	102	1	คัดเลือกไว้
	103	1	คัดเลือกไว้
	104	1	คัดเลือกไว้
	105	0.4	คัดออก
ด้านความรับผิดชอบต่อ	106	1	คัดเลือกไว้
	107	-0.4	คัดออก
	108	1	คัดเลือกไว้
	109	-0.4	คัดออก
	110	1	คัดเลือกไว้
	111	1	คัดเลือกไว้
	112	1	คัดเลือกไว้
	113	1	คัดเลือกไว้
	114	1	คัดเลือกไว้
	115	1	คัดเลือกไว้
	116	1	คัดเลือกไว้
	117	1	คัดเลือกไว้
	118	1	คัดเลือกไว้
	119	1	คัดเลือกไว้
	120	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า IOC	การพิจารณา
ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหา	121	1	คัดเลือกไว้
	122	1	คัดเลือกไว้
	123	1	คัดเลือกไว้
	124	-0.8	คัดออก
	125	1	คัดเลือกไว้
	126	1	คัดเลือกไว้
	127	1	คัดเลือกไว้
	128	1	คัดเลือกไว้
	129	1	คัดเลือกไว้
	130	-0.4	คัดออก
	131	1	คัดเลือกไว้
	132	1	คัดเลือกไว้
	133	1	คัดเลือกไว้
	134	1	คัดเลือกไว้
	135	1	คัดเลือกไว้
ด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี	136	1	คัดเลือกไว้
	137	1	คัดเลือกไว้
	138	1	คัดเลือกไว้
	139	0.4	คัดออก
	140	1	คัดเลือกไว้
	141	1	คัดเลือกไว้
	142	1	คัดเลือกไว้
	143	1	คัดเลือกไว้
	144	0.8	คัดเลือกไว้
	145	1	คัดเลือกไว้
	146	1	คัดเลือกไว้
	147	-0.8	คัดออก
	148	1	คัดเลือกไว้
	149	1	คัดเลือกไว้
	150	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า IOC	การพิจารณา
ด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	151	1	คัดเลือกไว้
	152	-0.8	คัดออก
	153	1	คัดเลือกไว้
	154	1	คัดเลือกไว้
	155	1	คัดเลือกไว้
	156	1	คัดเลือกไว้
	157	1	คัดเลือกไว้
	158	-0.4	คัดออก
	159	1	คัดเลือกไว้
	160	1	คัดเลือกไว้
	161	1	คัดเลือกไว้
	162	1	คัดเลือกไว้
	163	1	คัดเลือกไว้
	164	-0.8	คัดออก
	165	1	คัดเลือกไว้
ด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต	166	1	คัดเลือกไว้
	167	1	คัดเลือกไว้
	168	1	คัดเลือกไว้
	169	1	คัดเลือกไว้
	170	-0.8	คัดออก
	171	1	คัดเลือกไว้
	172	1	คัดเลือกไว้
	173	1	คัดเลือกไว้
	174	-0.2	คัดออก
	175	1	คัดเลือกไว้
	176	0.6	คัดเลือกไว้
	177	1	คัดเลือกไว้
	178	1	คัดเลือกไว้
	179	0.6	คัดเลือกไว้
	180	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนก (r) ขั้นตอนทดลองใช้ (Try Out) ของแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้าน	ข้อที่	ค่า r	การพิจารณา
ด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่	1	0.26	คัดเลือกไว้
	2	0.33	คัดเลือกไว้
	3	0.32	คัดเลือกไว้
	4	0.41	คัดเลือกไว้
	5	0.22	คัดเลือกไว้
	6	0.37	คัดเลือกไว้
	7	0.31	คัดเลือกไว้
	8	0.51	คัดเลือกไว้
	9	0.32	คัดเลือกไว้
	10	0.20	คัดเลือกไว้
ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	11	0.38	คัดเลือกไว้
	12	0.20	คัดเลือกไว้
	13	0.60	คัดเลือกไว้
	14	0.32	คัดเลือกไว้
	15	0.47	คัดเลือกไว้
	16	0.40	คัดเลือกไว้
	17	0.22	คัดเลือกไว้
	18	0.35	คัดเลือกไว้
	19	0.20	คัดเลือกไว้
	20	0.09	คัดออก
	21	0.35	คัดเลือกไว้

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า r	การพิจารณา
ด้านการยอมรับและเคารพในสิทธิ และ หน้าที่ของเอกตบคุคล	22	0.35	คัดเลือกไว้
	23	0.32	คัดเลือกไว้
	24	0.57	คัดเลือกไว้
	25	0.20	คัดเลือกไว้
	26	0.45	คัดเลือกไว้
	27	0.50	คัดเลือกไว้
	28	0.71	คัดเลือกไว้
	29	0.69	คัดเลือกไว้
	30	0.41	คัดเลือกไว้
	31	0.15	คัดออก
	32	0.42	คัดเลือกไว้
	ด้านความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	33	0.40
34		0.34	คัดเลือกไว้
35		0.42	คัดเลือกไว้
36		0.30	คัดเลือกไว้
37		0.47	คัดเลือกไว้
38		0.22	คัดออก
39		0.27	คัดเลือกไว้
40		0.49	คัดเลือกไว้
41		0.62	คัดเลือกไว้
42		0.56	คัดเลือกไว้
43		0.15	คัดออก
44		0.57	คัดเลือกไว้
45		0.19	คัดออก

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า r	การพิจารณา
	46	0.23	คัดออก
	47	0.55	คัดเลือกไว้
	48	0.21	คัดออก
	49	0.49	คัดเลือกไว้
	50	0.54	คัดเลือกไว้
	51	0.57	คัดเลือกไว้
ด้านการคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม	52	0.68	คัดเลือกไว้
	53	0.65	คัดเลือกไว้
	54	0.69	คัดเลือกไว้
	55	0.36	คัดเลือกไว้
	56	0.23	คัดออก
	57	0.62	คัดเลือกไว้
	58	0.51	คัดเลือกไว้
	59	0.27	คัดเลือกไว้
	60	0.52	คัดเลือกไว้
	61	0.26	คัดเลือกไว้
	62	0.73	คัดเลือกไว้
ด้านการมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย	63	0.75	คัดเลือกไว้
	64	0.23	คัดเลือกไว้
	65	0.28	คัดเลือกไว้
	66	0.26	คัดเลือกไว้
	67	0.41	คัดเลือกไว้
	68	0.26	คัดเลือกไว้
	69	0.18	คัดออก

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า r	การพิจารณา
ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกันตาม ฐานานุรูป	70	0.14	คัดออก
	71	0.56	คัดเลือกไว้
	72	0.62	คัดเลือกไว้
	73	0.45	คัดเลือกไว้
	74	0.38	คัดเลือกไว้
	75	0.17	คัดออก
	76	0.45	คัดเลือกไว้
	77	0.40	คัดเลือกไว้
	78	0.26	คัดเลือกไว้
	79	0.38	คัดเลือกไว้
	80	0.67	คัดเลือกไว้
	81	-0.25	คัดออก
	82	0.26	คัดเลือกไว้
	ด้านการมีความรับผิดชอบ	83	0.43
84		0.53	คัดเลือกไว้
85		0.52	คัดเลือกไว้
86		0.39	คัดเลือกไว้
87		0.04	คัดออก
88		0.33	คัดเลือกไว้
89		0.34	คัดเลือกไว้
90		0.39	คัดเลือกไว้
91		-0.07	คัดออก
92		0.30	คัดเลือกไว้
93		0.23	คัดเลือกไว้
94		0.04	คัดออก
95		0.26	คัดเลือกไว้

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า r	การพิจารณา
ด้านการใช้ปัญญา หรือเหตุผลในการตัดสินใจ ปัญหา	96	0.15	คัดออก
	97	0.19	คัดออก
	98	0.51	คัดเลือกไว้
	99	0.09	คัดออก
	100	0.59	คัดเลือกไว้
	101	0.57	คัดเลือกไว้
	102	0.54	คัดเลือกไว้
	103	0.75	คัดเลือกไว้
	104	0.65	คัดเลือกไว้
	105	0.71	คัดเลือกไว้
	106	0.53	คัดเลือกไว้
ด้านการรู้จักผู้นำและผู้ตามที่ดี	107	0.58	คัดเลือกไว้
	108	0.25	คัดออก
	109	0.23	คัดออก
	110	0.27	คัดออก
	111	0.62	คัดเลือกไว้
	112	0.73	คัดเลือกไว้
	113	0.61	คัดเลือกไว้
	114	0.70	คัดเลือกไว้
	115	0.25	คัดออก
	116	0.76	คัดเลือกไว้
	117	0.62	คัดเลือกไว้
	118	0.68	คัดเลือกไว้
	119	0.37	คัดเลือกไว้
	120	0.49	คัดเลือกไว้
	121	0.34	คัดเลือกไว้
	122	0.21	คัดออก
	123	0.48	คัดเลือกไว้
	124	0.11	คัดออก
	125	0.08	คัดออก

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้าน	ข้อที่	ค่า r	การพิจารณา
ด้านการยึดมั่นในความกตัญญูเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	126	0.55	คัดเลือกไว้
	127	-0.09	คัดออก
	128	0.34	คัดเลือกไว้
	129	0.58	คัดเลือกไว้
	130	0.47	คัดเลือกไว้
	131	0.23	คัดออก
	132	0.51	คัดเลือกไว้
	133	0.47	คัดเลือกไว้
	134	0.46	คัดเลือกไว้
	135	0.42	คัดเลือกไว้
	136	-0.01	คัดออก
	137	-0.13	คัดออก
	138	0.69	คัดเลือกไว้
139	0.63	คัดเลือกไว้	
ด้านการยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต	140	0.64	คัดเลือกไว้
	141	0.44	คัดเลือกไว้
	142	0.42	คัดเลือกไว้
	143	0.62	คัดเลือกไว้
	144	0.12	คัดออก
	145	0.40	คัดเลือกไว้
	146	0.44	คัดเลือกไว้
	147	0.56	คัดเลือกไว้
	148	0.45	คัดเลือกไว้
	149	0.47	คัดเลือกไว้
	150	0.59	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.96

ภาคผนวก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งไม่มีข้อถูกหรือผิด เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถาม ตามความเป็นจริง

2. แบบทดสอบฉบับนี้ในแต่ละข้อคำถามนักเรียนจะต้องพิจารณาว่า นักเรียนปฏิบัติ พฤติกรรมอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปฏิบัติทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ	✓				
00.	เมื่อพบเห็นข้าพเจ้าเก็บขยะลงถัง		✓			
000.	ข้าพเจ้าหัวเราะเยาะเมื่อเพื่อนพูดผิด				✓	

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นางสาววัลย์ภรณ์ แดงเกิด

นิสิตปริญญาโท เอกการวัดผลทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ให้ตรงกับสถานภาพของท่าน

เพศ ชาย หญิง

ระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละการสอบ LAS กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ปีการศึกษา 2553

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะหยิบฉวยของผู้อื่น					
2.	ก่อนเข้าห้องเรียนข้าพเจ้าต้องขออนุญาตครู					
3.	ข้าพเจ้าแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน					
4.	ข้าพเจ้าตั้งใจศึกษาเล่าเรียน					
5.	ข้าพเจ้าทำอะไรตามใจตนเอง					
6.	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน					
7.	ข้าพเจ้าทำผิดระเบียบเพราะคิดว่าไม่มีใครเห็น					
8.	ข้าพเจ้าทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง					
9.	ข้าพเจ้าแต่งตัว / แต่งหน้าในห้องเรียน					
10.	ข้าพเจ้ามาโรงเรียนทันเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติ					
11.	ข้าพเจ้ารับฟังคำเตือนของเพื่อน					
12.	ข้าพเจ้ายึดถือความคิดเห็นของตนเองว่าถูกต้องเสมอ					
13.	ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
14.	ข้าพเจ้าเดินหนีขณะที่เพื่อนยังพูดไม่จบ					
15.	ข้าพเจ้ายอมรับฟังคำวิจารณ์ของเพื่อนเกี่ยวกับตนเอง					
16.	ข้าพเจ้ายึดความคิดของตนเป็นหลักในการแก้ปัญหา					
17.	ข้าพเจ้าคล้อยตามเพื่อนโดยไม่ใช้ความคิดของตนเอง					
18.	ข้าพเจ้าพูดคัดค้านเพราะเพื่อนส่วนมากคัดค้านด้วย					
19.	ข้าพเจ้าซักถามโดยใช้เหตุผล เมื่อไม่เข้าใจ					
ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				

		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20.	ถึงข้าพเจ้าจะไม่เห็นด้วยกับข้อตกลงของกลุ่ม ก็พร้อมที่จะปฏิบัติตาม					
21	เมื่อเห็นว่าห้องเรียนสกปรกข้าพเจ้าช่วยทำความสะอาด					
22	ข้าพเจ้าทำงานให้เสร็จตามกำหนด					
23	ข้าพเจ้าทำงานที่กลุ่มมอบหมายให้ทำด้วยความตั้งใจ					
24	ข้าพเจ้าทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่					
25	ข้าพเจ้าไม่เคยผัดนัดเพื่อน					
26	ข้าพเจ้าเป็นที่ไว้วางใจของเพื่อน					
27	ข้าพเจ้าเสนอความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม					
28	ข้าพเจ้าส่งงานอาจารย์ไม่ตรงตามกำหนดเวลา					
29	ข้าพเจ้าเร่งรีบช่วยแก้ปัญหาในการทำงานกลุ่ม					
30	ข้าพเจ้ารับฟังเหตุผลของผู้อื่นเฉพาะคนที่ชอบ					
31	ข้าพเจ้าเข้าแถวซื้อสิ่งของ					
32	ข้าพเจ้ากลับบ้านตามกำหนดเวลา					
33	ข้าพเจ้าเดินข้ามถนนตรงทางม้าลาย					
34	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าชอบแทรกแถว					
35	ข้าพเจ้าวางแผนของตนเองในการอ่านหนังสือ					
36	ข้าพเจ้าแอบคุยในห้องสมุด					
37	ข้าพเจ้าทำตามข้อตกลงของกลุ่มในการทำงาน					
38	ข้าพเจ้าแสดงความเคารพผู้ใหญ่โดยการยกมือไหว้					
39	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่					
40	ข้าพเจ้าเป็นที่ยอมรับของเพื่อน					

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ
--------	--------	-----------------

		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
41	ข้าพเจ้าคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับส่วนรวม					
42	ข้าพเจ้าเสียสละเวลา เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม					
43	ข้าพเจ้าทำงานส่วนรวมให้เสร็จก่อน แล้วค่อยทำงาน					
44	ข้าพเจ้าคอยช่วยเหลืองานกลุ่มด้วยความเต็มใจ					
45	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามมติของเสียงส่วนรวม					
46	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนหาวิธีที่จะทำให้งานกลุ่มสมบูรณ์					
47	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือน้อยเมื่อได้ทำงานกลุ่ม					
48	ข้าพเจ้าใช้สติปัญญาอย่างเต็มที่ เพื่อมีในงานของกลุ่มที่					
49	ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม โดย					
50	ข้าพเจ้านำของส่วนรวมมาเป็นตนเอง					
51	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มด้วยความเต็มใจ					
52	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามภาระหน้าที่ ที่กลุ่มมอบหมายด้วย					
53	ข้าพเจ้าระมัดระวังการกระทำใดๆ ที่จะทำลายความรู้สึก					
54	ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามกาลเทศะ					
55	ข้าพเจ้าพูดโดยกิริยาท่าทางสุภาพในการแสดง					
56	ข้าพเจ้าพูดที่สุภาพกับผู้มีอาวุโสกว่า					
57	ข้าพเจ้าแสดงความเห็นกับเพื่อนด้วยถ้อยคำไม่สุภาพ					
58	ข้าพเจ้าแต่งกายไม่สุภาพไปทำบุญที่วัด					
59	ข้าพเจ้ายกมือไหว้พ่อแม่ก่อนมาโรงเรียน					
60	ข้าพเจ้าพูดกับเพื่อนด้วยถ้อยคำสุภาพ					
61	ข้าพเจ้ายินดีกับเพื่อนเมื่อเพื่อนได้รับรางวัล					
62	ข้าพเจ้าพูดในสิ่งที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน					
63	ข้าพเจ้าชอบพูดถึงเรื่องที่ทำให้เพื่อนรู้สึกขายหน้า					
64	ข้าพเจ้ามักจะพูดแทรกในระหว่างที่ผู้อื่นกำลังพูด					

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
65	ข้าพเจ้าไม่ส่งเสียงดังสอดแทรกขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด					
66	ข้าพเจ้าไม่ข่มขู่หรือเพ้อถ้อสิทธิ์					
67	ข้าพเจ้าให้เกียรติต่อความคิดเห็นของผู้อื่น					
68	ข้าพเจ้าไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น					
69	ข้าพเจ้าพูดซักถามเรื่องส่วนตัวของเพื่อน					
70	ข้าพเจ้าพูดจาล้อเลียนเพื่อนเพื่อความสนุกสนาน					
71	ข้าพเจ้าขีดเขียนในหนังสือของห้องสมุด					
72	ข้าพเจ้าไม่นำของส่วนรวมมาทำประโยชน์ให้กับตนเอง					
73	ข้าพเจ้าไม่รบกวนการทำงานของเพื่อน					
74	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อมีคนอื่นมาหนึ่งที่ประจำของตนเอง					
75	ข้าพเจ้าพูดล้อเลียนปมด้อยของเพื่อน					
76	ข้าพเจ้าหัวเราะเมื่อเพื่อนพูดผิด					
77	ข้าพเจ้ายึดความคิดของตนเองถูกเสมอ					
78	ข้าพเจ้ายอมรับในสติปัญญาไม่เท่ากัน					
79	ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนที่เรียนอ่อน					
80	ข้าพเจ้าถือคติว่าคนจะดีจะชั่วอยู่ที่ใจไม่ใช่แค่หน้าตา					
81	ข้าพเจ้าใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหา					
82	ข้าพเจ้าตัดสินใจปัญหาต่างๆ ด้วยเหตุผล					
83	ข้าพเจ้ารู้จักคิดก่อนที่จะตอบปัญหา					
84	ข้าพเจ้าจะตั้งสติก่อนที่จะแก้ปัญหาต่างๆ					
85	ข้าพเจ้าใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหา					
86	ข้าพเจ้าถ้าเกิดปัญหาจะอธิบายด้วยเหตุผลให้ทุกคนเห็น					
87	ข้าพเจ้าอธิบายเหตุผลได้เมื่อต้องมีการตัดสินใจ					
88	เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจข้าพเจ้าสามารถอธิบายให้ฟังได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
89	ข้าพเจ้าพิจารณาหลายๆ เหตุผลในแต่ละกิจกรรม					
90	ข้าพเจ้าพูดตามคนอื่นโดยไม่ใช้ความคิดของตนเอง					
91	เมื่อข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่มจะคอยให้					
92	เมื่อทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี					
93	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย					
94	ข้าพเจ้ารับฟังเหตุผลของคนในกลุ่ม เฉพาะคนที่ชอบ					
95	ข้าพเจ้าคิดว่าทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน					
96	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายหน้าที่เป็นหัวหน้าจะออก					
97	ถึงแม้ข้าพเจ้าเป็นหัวหน้าไม่มีสิทธิสั่งเพื่อนให้ทำตามใจ					
98	ข้าพเจ้าเป็นประธานนักเรียนต้องมีความอดทน					
99	ถึงแม้ข้าพเจ้าจะเป็นแค่กรรมการก็ต้องทำหน้าที่					
100	ข้าพเจ้าเป็นหัวหน้ากลุ่มต้องเหนื่อยมากกว่าผู้อื่นเป็น					
101	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ					
102	ข้าพเจ้ายกมือไหว้ครูเพื่อแสดงความเคารพ					
103	เมื่อข้าพเจ้าได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี ยืนตรงเพื่อ					
104	เมื่อข้าพเจ้าพบเห็นผู้ที่ไม่ทำความเคารพรูป					
105	ข้าพเจ้าประดับบ้านด้วยธงชาติในวันพ่อแห่งชาติ					
106	ข้าพเจ้าอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง					
107	ข้าพเจ้าเมื่อพบเห็นพระบรมรูปของพระมหากษัตริย์					
108	ข้าพเจ้าภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย					
109	ข้าพเจ้าได้เที่ยวทันทีเมื่อได้ยินใครพูดถึงเมืองไทยใน					
110	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน					
111	ข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อน					
112	ข้าพเจ้าปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ					

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
113	ข้าพเจ้าไม่เบียดเบียนผู้อื่น					
114	ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสกว่า					
115	ข้าพเจ้าช่วยให้ความรู้ใหม่แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญา					
116	ข้าพเจ้าปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					
117	ข้าพเจ้าไม่เอาเปรียบผู้อื่น					
118	ข้าพเจ้ายึดหลักของการประนีประนอมในการ					
119	ข้าพเจ้านำของตนเองปัญหาไปให้ผู้อื่นแก้ไข					
120	ข้าพเจ้าไม่อายในการทำสิ่งที่ถูกต้อง					

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ประวัตย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววัลยภรณ์ แดงเกิด
วันเดือนปีเกิด	14 ตุลาคม 2519
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	438/6 ถ.นนทบุรี แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดช่องนนทรี สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอก สถิติประยุกต์ จาก สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2555	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

